1 МАЙНИ МУНОСИБ МЕҲНАТ СОВҒАЛАРИ БИЛАН КУТИБ ОЛАЙЛИК!

МАШИНА ТЕРИМИНИ КЎЗЛАБ...

АЛИМКЕНТ, («Тошкент ҳақиқати» мухбиридан). Шу кунларда Оққўрғон бошқармасига қарашли «Ленинобод» колхозининг юқори ҳосилли ўртоқ Таласбой Ғазатов бошлиқ бригада пахтакорлари зўр уюшқоқлик билан меҳнат қилишяпти. Бригада аъзоларининг ҳаммаси далада. Улар ҳар бир дақиқадан унумли фойдаланиб, экишни қисқа муддатда ўтказишга ҳаракат қилмоқдалар. Ўтган йили бригаданинг деҳқонлари 125 гектар ерга чигит экишиб, ҳар гектаридан 33,5 центнердан хирмон кўтаришган эди. Уларнинг бу йилги ҳимматлари яна кўп. Улар ҳар гектар ердан 35 центнердан «оқ олтин» етиштириш учун курашмоқдалар. Бригадада звено принципи асосида ишлаш йўлга қўйилган, интизом мустаҳкам, ишга кеч келиш ва эрта ишдан қайтиш ҳодисалари бўлмайди. Звено бошлиқларининг ҳаммаси механизаторлардан. Ашурали Есинов, Низом Кўчиев, Зайниддин Раисов ўртоқлар звеноларга бошчилик қилмоқдалар. Ҳозир уларнинг ҳаммаси ҳам машина рулига ўтириб чигит экмоқдалар.

Механизатор звено бошлиқлари ишни мусобақа асосида ташкил қилишган. Шу сабабли ҳам уларнинг кўпи экиш нормаларини ошиғи билан бажармоқдалар. Айниқса ўртоқ Зайниддин Раисов бу ишда бошқаларга ўрнак бўлмоқда. У сеялкачи Мусурмон Йўлдошев билан ҳамжиҳатликда ишлаб ҳар куни 5,5 ўрнига 7—8 гектар ерга чигит экмоқда.

— Биз, —дейди машҳур бригада бошлиғи, —ҳар йилгидай бу йил ҳам еримизга туксиз чигит экмоқдамиз. Бу эса уруғлик чигитнинг 70 процентини тежаб қолишимизга сабаб бўлмоқда. Бригадамиз деҳқонлари техниканинг қадрига етиб олишган. Биз экиш, парвариш қилиш ва ҳосилни йиғиштириб олишда машиналар кучидан самарали фойдаланамиз. Шунинг учун ҳам бригаданинг ҳамма экин майдонига чигитни квадрат-уялаб экмоқдамиз. Бу эса ҳосилни машинада териб олишимиз учун яхши. Биз бу йил 80 гектар майдондаги пахтани машина билан териб олишга аҳд қилдик. Бу эса ўтган йилга нисбатан икки марта кўпдир.

Бригаданинг далаларида иш авжида. Деҳқонлар яхши текисланган ерларга чигит ташламоқдалар. Улар экишни етти иш кунида тамомлаш учун курашаётирлар.

ИДОРАДАН ДАЛАГА

НИЁЗБОШИ, («Тошкент ҳақиқати» мухбиридан). Ленин номли колхознинг раҳбар хўжалик аппаратининг ходимлари яхши ташаббус бошладилар. Улар иш вазифаларини самарали бажариш билан бир қаторда 40 гектар ерда ўзлари бевосита ишлайдиган звено ташкил қилдилар. Бу звено аъзолари турли касб эгаларидан иборат. Улар орасида ҳисобчилар, агрономлар, колхоз правлениеси раисининг ўринбосарлари бор. Бу ердаги чигит экиш, ғўза қатор ораларини ишлаш ва ҳосилни йиғиштириб олиш звено аъзоларининг кучи билан амалга оширилади. Бригада механигининг ёрдамчиси тракторни бошқарадиган бўлди. Колхозда янги ташкил этилган звенода иш нарядсиз олиб борилади. Ҳосил ердан тўла-тўкис йиғиштириб олингандан кейин, ҳисоб-китоб қилинади. Соф фойда эса звено аъзоларига асосий иш ҳақларига қўшимча тариқасида бўлиб берилади.

Звено аъзолари бўш вақтлардан унумли фойдаланиб, ҳар гектар ердан 35 центнердан ҳосил кўтариш учун ҳаракат қилишяпти.

Яқинда Янгийўл бошқармаси партия комитетининг бюроси бўлиб ўтди. Бюро Ленин номли колхоз активларининг ташаббусини якдиллик билан маъқуллади ва бошқа хўжаликларда ҳам бу ташаббусни кенг ёйиш юзасидан зарур тадбирлар белгилади.

Колхоз далаларида шу кунда бўлган киши беҳад қувонади. Универсалларнинг гуруллаган овозлари борган сари баралла эшитилмоқда. Колхозчилар обҳавонинг қулай кунларидан моҳирлик билан фойдаланиб, етилган ерларга пешма-пеш чигит экишяпти.

Колхоз правлениеси ҳар бир бригада ва звенода ишни пухта ташкил қилиб, деҳқонларнинг ва механизаторларнинг унумли меҳнат қилиши учун барча шароитларни яратиб бермоқда.

М. ҒОЗИЕВ.

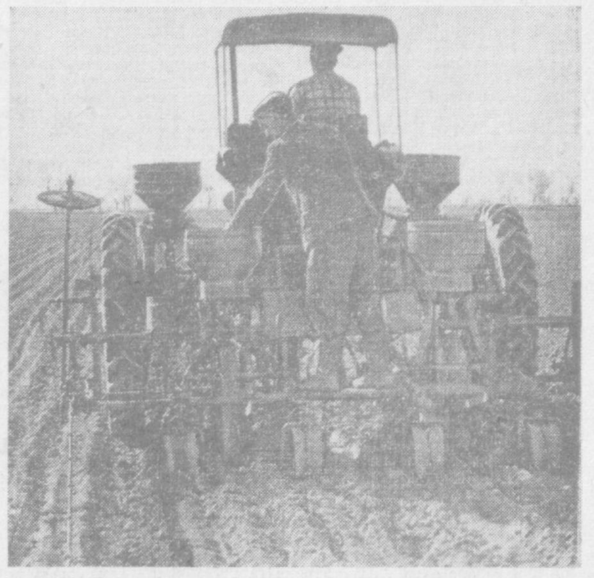

Тракторчи ўртоқ М. Тожиев Оққўрғондаги «Москва» колхозининг комплекс механизациялашган пахтачилик звеносига бошчилик қилаяпти. Звенонинг етти аъзоси бу йил «оқ олтин»дан мўл ҳосил етиштириш учун қизғин кураш бошлаб юборди. Суратда: звено даласида чигит экиш пайти.

У. Андаев фотоси.

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТЛАРИ
ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ
ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 72 (2620) | Шанба, 11 апрель 1964 йил. | Баҳоси 2 тийин.

ҚЎЙ-ҚЎЗИЛАР КЎПАЙСИН

Ер-кўкка бутун бойлиги, қудратини намоён қилиб кириб келган баҳор поёни йўқ яйловларни ҳам ям-яшил майсаларга буркади. Адрларга банорас поёндоз тўшади. Кенг водий ҳуснига-ҳусн қўшилди. Ана шу саҳий яйлов соҳиби чўпон атрофга мағрур боқади. У баҳор нашидасини тўйиб-тўйиб шимираётган, адирларда яйраб, ўтлаб юрган сулув қўй-қўзисига меҳри товланиб боқади. Мана шу бутун борлиқ, бойлик қалби кенг, ҳиммати баланд чўпон ихтиёридадир.

Баҳор фасллар ниҳоли бўлгани учун ҳам барча мавжудот ана шу сўлим фаслдан амал олади. Боғбон янги ниҳол ўтқазади, деҳқон ер бағрига барака уруғи қадайди. Чўпон эса янги туғилган қўзичоғини ардоқлайди.

Ўз касбини севган, бепоён яйловларда ҳалол меҳнат қилаётган, эл ҳурматига сазовор бўлаётган машҳур чўпонларимиз жуда-жуда кўп. Совлиқлардан қўзи, қўйлардан жун қирқиб олишда бутун республикага донг таратган бўстонлиқлик чўпон оғаини Эштоевларни ким танимайди дейсиз. Бу зона хўжаликларининг ҳар бирида эндиликда ўз эштоевлари бор. Оҳангарон адирлари, Келес массивларидан янги-янги эштоевлар чиқаяпти.

Булар моддий бойликлар яратишга ўзларининг муносиб улушларини қўшмоқдалар, халқим майин жунли кийимлар кийсин, элим дастурхони гўшт--мойга тўкин бўлсин, деб хизмат қилмоқдалар. Буларнинг ҳар бирининг эл олдида олган катта аҳди бор, социалистик мажбурияти бор. Ана шу аҳдга вафо қилиш ниятида отаримни қишдан саломат асраб чиқдим. энди қўзи олиш мажбуриятимни бажарсам, элимга гўшт, жунни мўл етказиб берсам деган ният билан ширин уйқусидан воз кечиб, тунларини бедор ўтказишаяпти.

Ҳозир областимизда қўйчиликда масъулиятли давр. Чорва қишловини пухта ўтказган чорвадор бугунги кунда кўкрак кериб яйловда маъраб юрган қўй-қўзиси билан фахрланади. Юқори Чирчиқ бошқармасидаги «Правда», Свердлов номли, Жданов номли, «Политотдел» сингари колхозлар, Ўрта Чирчиқдаги 1-«Оҳангарон», «Тошкент» наслчилик совхозларида қўзилатиш кампанияси намунали ўтяпти. Бу хўжаликларнинг моҳир чўпонлари ҳар 100 бош совлиқдан 110—130 бош қўзи олишга муваффақ бўлдилар. Шу билан бирга янги туғилган қўзиларни тўла сақлаб қолиш учун курашмоқдалар. Қўзилайдиган совлиқларни алоҳида боқиб, рационини тўйимли озуқа билан бойитмоқдалар. Зооветеринария хизмати ҳар қачонгидан ҳам кучайтирилган.

Аммо қўйлар туёғини кўпайтиришдаги энг масъулиятли ҳозирги кеча-кундузда айрим нўноқ раҳбарларнинг айби билан баъзи хўжаликларда қўзилатиш қониқарсиз ўтказилаяпти. Олинган қўзиларнинг нобуд бўлишига йўл қўйиляпти, ҳар юз бош совлиқдан олинадиган қўзи сони камайиб кетаяпти. Жумладан яйлови, ем-хашак тайёрлаш базаси бир хил шароитда бўлган Юқори Чирчиқ зонасидаги хўжаликларда совлиқлардан қўзи олиш, жун етиштиришда катта тафовут бор. Масалан, «Правда», Фрунзе номли, «Қизил ту» колхозларида ҳар юз совлиқдан 110—130 бошдан қўзи олинганда «Ленинский путь» колхозида 55—60 тадан қўзи олинди.

Қўзилатиш мавсумига дуруст тайёргарлик кўрилмаганлиги туфайли Оққўрғон, Бўка бошқармаларидаги хўжаликларда аҳвол бундан ҳам ёмон. Шунинг учун ҳам бу бошқармалардаги кўпчилик хўжаликларда чорвачиликдан, хусусан қўйчиликдан олинадиган даромад камайиб кетган.

КПСС Марказий Комитетининг февраль Пленуми қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг барча соҳаларини интенсив равишда ривожлантиришнинг конкрет йўлларини кўрсатиб берди. Чорвачиликда эса интенсивлаштиришнинг бош масаласи—моллардан бола олишни кўпайтириш, ҳар юз бош сигир, она чўчқа ва совлиқдан олинадиган бузоқ, чўчқа боласи, қўзи туёғини кўпайтиришдир. Бунинг учун барча имкониятлардан, илғор тажриба ва фан ютуқларидан тўла фойдаланиш, айниқса сунъий қочиришга жиддий эътибор бериш лозим.

Чорвачиликда, хусусан қўйчиликда Эштоевлар, Эргашевларнинг илғор тажрибаларини ва методларини кенг қулоч ёйдириш ва оммалаштириш керак.

Апрель—чўпоннинг авжи масъулиятни сезиб меҳнат қиладиган ойи. Отарларда қўзилар туёғи кун сайин кўпаяпти. Ана шу қўзиларни тўла сақлаб қолиш ва уларни меҳр билан парвариш қилиш чорвадорларнинг асосий вазифасидир. Шу билан бирга меҳнат унумдорлигини оширишда энг катта омил бўлган чўпонларнинг моддий манфаатдорлигини оширишга катта эътибор бериш, чорвадорларга қулай шароитларни яратиб бериш, маданий хизматни яхшилаш зарур.

Отарлар, фермаларда ҳисоб-китобни аниқ юритиш, янги туғилган қўзиларни дарҳол рўйхатга олиш, чўпонлар масъулиятини ошириш керак. Бу ишларни амалга оширишда бошқарма раҳбарлари, ферма мудирлари, зоотехниклар, ветврачлар бош-қош бўлмоғи лозим.

Бу йил областимиз чорвадорлари қўй ва эчкилар сонини 517,1 минг бошга етказиш, она-Ватанга 1229 тонна жун етказиб бериш мажбуриятини олишган. Чорвадорларимизнинг бутун куч ва ғайратини ана шу юксак мажбуриятларни муваффақиятли адо этишга қаратишимиз, қўлга киритилган дастлабки ютуқларни мустаҳкамлаб қолишимиз керак.

Колхоз ва совхозларнинг бутун резервлари ва имкониятларини тўла ишга солиб, чорвачиликни юксак даражада ривожлантирайлик, чорва маҳсулотларини мўл етиштирайлик, қўзилатишни ҳамма ерда муваффақиятли ўтказайлик. Бу эса КПСС Марказий Комитетининг февраль Пленуми қарорларини амалга оширишда олға томон ташланган катта одим бўлади, жонажон ўлкамиз—гуллаб яшнаётган серқуёш Ўзбекистонимиз ва республикамиз Компартиясининг ташкил этилганига 40 йил тўлиши тўйига яхши туёнамиз, муносиб туҳфамиз бўлади.

БУЗИЛМАС ДЎСТЛИК

БУДАПЕШТ, 9 апрель. ТАСС махсус мухбирлари Д. Бочаров билан В. Попов хабар берадилар.

Бугун, Н. С. Хрушчев бошчилигидаги совет партия ҳукумат делегацияси Венгриядан жўнаб кетиши арафасида, Халқ стадионининг спорт залида венгер-совет дўстлигига бағишланган тўлқинлантирувчи митинг бўлди.

Байрамлардагидек безатилган залга Венгрия пойтахти меҳнаткашларининг вакиллари, партия ва жамоат ташкилотларининг раҳбарлари, олимлар, маданият ва санъат арбоблари, Венгрия Халқ армиясининг офицерлари бўлиб, 4 мингдан ортиқ киши тўпланди. Зал деворларида — «Яшасин Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва унинг ленинчи Марказий Комитети!», «Яшасин ва яшнасин венгер ва совет халқларининг қардошларча дўстлиги!» шиорлари ёзилган қизил алвонлар кўзга ташланади.

Маҳаллий вақт билан роса соат 16 да Н. С. Хрушчев, Иштван Доби, Янош, Кадар ва Венгрия Халқ Республикасининг бошқа раҳбар арбоблари, совет партия-ҳукумат делегациясининг аъзолари президиумга чиқадилар. Митинг қатнашчилари уларни узоқ давом этган гулдурос қарсаклар ва табрик хитоблари билан кутиб оладилар.

Совет Иттифоқи ва Венгрия Халқ Республикаси гимнларининг тантанали садолари янграйди.

Митингни Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Будапешт шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Шандор Гашпар очади. У, ўзининг қисқача кириш нутқида азиз совет меҳмонларини қизғин табриклайди ҳамда Янош Кадарни юксак мукофот — унга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилганлиги билан қутлайди.

Раислик қилувчи Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Революцион ишчи-деҳқон ҳукуматининг раиси Янош Кадарга сўз беради. Митинг қатнашчилари уни қарсаклар билан қизғин кутиб оладилар.

ЎРТОҚ ЯНОШ КАДАР НУТҚИ

Ўртоқ Янош Кадар Совет Иттифоқи партия-ҳукумат делегациясининг аъзоларини ва делегация раҳбари Н. С. Хрушчевни самимий табриклайди.

Совет ўртоқларнинг келиши бизнинг катта миллий байрамимиз — 4 апрель билан бир вақтга тўғри келганлиги бутун халқимиз учун ғоят қувончли ва шарафли воқеа бўлди, дейди у, чунки биз совет халқини энг яхши дўстларимиз дебгина эмас, балки ўз халоскорларимиз деб ҳам ҳурмат қиламиз.

Биз Совет Иттифоқи билан дўстлигимиздан фахрланамиз. Бу дўстлик бизлар учун ҳамма нарсадан ҳам қадрлидир. Совет-венгер дўстлиги ҳамиша ва ҳар қандай вазиятда бизнинг меҳнатдаги кучларимизга ҳам, курашдаги кучларимизга ҳам куч қўшадиган энг ишончли таянчимиздир.

Совет партия-ҳукумат делегацияси билан олиб борилган музокараларда, деб таъкидлади ўртоқ Янош Кадар, биз яратувчилик ишларининг натижалари тўғрисида, бартараф этилиши керак бўлган тўсиқлар тўғрисида бир-биримизга ахборот бердик. Биз халқаро аҳволни, халқаро ишчилар ҳаракатига доир масалаларни муҳокама қилдик, шунингдек ҳозирги вақтда турмушнинг ҳамма соҳаларини ўз ичига олган яхши алоқаларимизни бундан буён қандай қилиб янада ривожлнтириш мумкинлиги, дўстлигимизни қандай қилиб тағин ҳам кучайтириш мумкинлиги тўғрисида музокаралар олиб бордик. Шу нарсани сизларга хурсандлик билан маълум қилишим мумкинки, бизнинг музокараларимиз бу сафар ҳам қарашларнинг тамомила бир хиллиги, тўла ҳамжиҳатлик ва қизғин дўстлик билан характерланди. Бу нарса ҳозиргина биз имзолаган Қўшма баёнотимизда ҳам ўз ифодасини топди.

Совет Иттифоқи инсоният учун қандай аҳамиятга эга эканлигини жаҳондаги ҳар бир прогрессив киши, ҳар бир чин революционер, ҳар бир венгер коммунист билади, деб сўзини давом эттиради Янош Кадар. Коммунистик партиянинг ва абадий барҳаёт Лениннинг раҳбарлигида совет халқлари империализм кишанларини улоқтириб ташладилар ва пролетар революциясининг ғалаба қилиши мумкинлигини, Маркс таълимотини, илмий социализм назариясини амалга ошириш мумкинлигини исботладилар. Улар социализмни бир мамлакатда қуриш мумкинлигини исботладилар. Совет Иттифоқи халқлари ҳормай-толмай ва қурбонлардан қўрқмасдан, революцион ғайрат билан эски чор Россияси ўрнида, жаҳонда биринчи ишчи деҳқон давлатида социализмнинг улуғвор биносини қурдилар.

Ўртоқ Янош Кадар венгер халқининг социализм қурилишида эришган муваффақиятлари тўғрисида рақамлар ва фактлар келтириб, бундай деди: Совет Иттифоқи бизнинг яратувчилик меҳнатимизга йигирма йилдан бери ёрдам бериб келмоқда. Бизнинг партияларимиз, ҳукуматларимиз ва халқларимиз ўртасида ҳамма соҳаларда энг яхши муносабатлар қарор топган.

Бутун халқимиз номидан шуни айтишим мумкинки, деди Янош Кадар, венгер-совет дўстлиги бизлар учун муқаддас ва абадий дўстликдир. Бизнинг фикримизча, революция ғалаба қозонган биринчи мамлакат, олға сари йўл очиб бераётган мамлакат бўлган Совет Иттифоқига қарши, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига, ленинчи илғор партияга қарши чиқадиган киши ўзини интернационалист деб атай олмайди. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси — энг тажрибали, назарий жиҳатдан энг чиниққан Компартиядир. Бу партиянинг назарий фаолияти, унинг ленинча дадиллиги ва сиёсий маҳорати барча коммунистик партияларга намунадир.

Бироқ, коммунистлар Совет Иттифоқи Коммунистик партиясини унинг ўтмиши учунгина эмас, балки аввало, унинг ҳар вақтдагидек ҳозир ҳам марксча-ленинча тўғри позицияда турганлиги учун ҳам ҳурматлайдилар ва қадрлайдилар.

(Давоми иккинчи бетда)

МАРРА—40!

«Ўз меҳнатимнинг меваси — мўл «оқ олтин» билан халқимни, Ватанимни, азиз партиямни шод этаман» деган деҳқон ишни бошидан пухта қилади. Ўрта Чирчиқдаги «Ленин йўли» колхозининг ўртоқ Шодмон Субанов бошчилик қилаётган бригадаси пахтакорлари ҳам ана шундай ҳамиятли деҳқонлардандирлар. Уларнинг бу йилги ҳиммати катта — гектар бошига бултургига нисбатан 5 центнерга кўп, камида 40 центнердан хирмон кўтариш.

Деҳқон ерни ўғитга тўйдирса, ер деҳқондан ўз саҳоватини аямайди. Шунинг учун ҳам бригадада ерни тўйдиришга жиддий эътибор берилаяпти. Ҳозиргача мавжуд 134 гектар ернинг ҳар гектарига 4 тоннадан гўнг, 2 тоннадан химиявий усулда тайёрланган компост жамғариб қўйилди. Дала шийпонига 40 тонна фосфор, 14 тонна азот, 36 тонна сульфат аммоний ва 15 тонна чигит ташиб келтирилди.

Бригада деҳқонларининг катта ҳимматларидан яна бири шуки, улар ўзларига қарашли серҳосил ерлар ёнига 2-бригаданинг 50 гектар камҳосил ерини ҳам қўшиб олишди. Бундан ташқари тўрт гектардан ортиқроқ қўриқ ер очилди. Шундай қилиб улар бу йил 134 гектар майдонда «оқ олтин» етиштирадилар.

Ш. ХОЛМУҲАМЕДОВ.

ҚИЗҒИН ТАЙЁРГАРЛИК

«Халқимизни шойи-атласга тобора кўпроқ буркаймиз!» Юқори Чирчиқ пиллачиларининг бу йилги шиори ана шундай.

Пиллачиларнинг бу йилги аҳдлари бошқача: улар етти йилликнинг олтинчи йилида давлатга пландаги 185 тонна ўрнига 200 тонна пилла етказиб беришга қарор қилишган. Бошқармадаги хўжаликларда тут плантацияларини кенгайтиришга алоҳида эътибор берилаётир. Тут барги қанчалик кўп бўлса, пилла ҳам шунчалик мўл бўлишини тўла англаган бошқарма хўжаликларида ўтган йили 10 миллионга яқин тут кўчатлари ўтқазилган бўлса бу йил 92 миллиондан ортиқ тут кўчатлари экилди. Шу кунларда тут кўчатларининг оралари бўшатилиб, унга ишлов берилмоқда. 37 та қурт уруғини очириш пункти дизенфекциядан ўтказилиб, етарли асбоб-ускуналар билан жиҳозланди ва 956 та звено ташкил этилди.

Н. СОБИРОВ,
Р. РИХСИЕВ.

ТАЖРИБАЛАР ЎРТОҚЛАШИЛМОҚДА

8 апрелда Тошкентда енгил саноат корхоналари партия ташкилотлари секретарларининг республика семинари ўз ишини бошлади. Семинарнинг программаси ташкилий-партиявий ва идеология ишлари соҳасидаги тажрибаларини алмаштиришдан, партия ташкилотларининг буюмлар сифатини яхшилаш ва уларнинг хилларини кўпайтириш учун курашга тааллуқли масалалардан иборат. Семинар қатнашчилари Ўзбекистон пойтахтидаги илғор корхоналарга бориб, ишлаб чиқаришнинг қандай ташкил этилганлиги билан, янги техника билан танишадилар.

Семинар машғулотлари ўн кун давом этади. (ЎзТАГ).

ЭЛ ДАСТУРХОНИ САБЗАВОТГА МЎЛ БЎЛСИН!

Парвариш бошланди

Бизнинг совхозимизда комсомол ва ёшлар жуда кўпчиликни ташкил этади. Улар ишлаб чиқаришнинг ҳамма соҳаларида ажойиб меҳнат намуналарини кўрсатмоқдалар. Биз партиямиз Марказий Комитети февраль Пленуми материаларини ҳар тарафлама пухта ўрганиб чиқдик ва қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштиришда фаол қатнашишга аҳд қилдик.

Ёшларимизнинг сўзлари билан ишлари ажралмасдир. Улар ҳар бир ишни сифатли бажаришга одатланмоқдалар. Буни 4-бригададаги комсомол-ёшлар мисолида ҳам кўриш мумкин. Бригаданинг ёшлари бу йил боғдорчиликни анча кенгайтиришди. Сабзавот экинларини кўпайтиришди. Ўтан Шулунбоев, Хусан Музаффаров, Мурат Норматов каби комсомол-ёшларимиз кундалик нормаларини 150-160 процентдан адо этмоқдалар. Улар ҳар бир экинни юқори агротехника қоидалари асосида парвариш қилиб, ҳосилдорликни ошириш учун курашмоқдалар.

Шокир Хайбуллаев, Ориф Каримов, Ғани Улибоев, Оқилбек Ашурбеков каби механизаторларнинг ишидан ҳам ишчилар ғоят миннатдордирлар. Улар техникани моҳирлик билан бошқаришлари орқасида эртаги сабзавот ва полиз экинлари экиш плани муддатидан анча кун олдин бажарилди. Эндиликда парвариш ишлари қизғин давом этаяпти.

Хуллас, ҳар бир комсомол ўзига юклатилган топшириқни сидқидиллик билан адо этмоқда. Улар шаҳар аҳолисини мўл-кўл сабзавот ва полиз экинлари маҳсулотлари билан таъминлаш учун бир ғайратларига ўн ғайрат қўшган ҳолда меҳнат қилишяпти.

Х. ЛУТФУЛЛАЕВ,
Калинин ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Москва» совхози комсомол ташкилотининг секретари.

Оққўрғондаги боғдорчилик ва узумчилик совхозининг парник хўжалигида редиска пишди. Уни эрта муддатда пишириш учун парник ходимлари самарали меҳнат қилдилар. Штатсиз фотомухбиримиз У. Андаев олиб келган мана бу суратда редиска юлаётган сабзавоткорлардан Алла Родченко (чапда) ва Зайнаб Ғаффорова ўртоқларни кўриб турибсиз.

ЭКИНЛАР ҚУЛФ УРАЯПТИ

— Бу йилги режаларимиз катта, — дейди Калинин ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Коммунист» колхозининг раиси ўртоқ Миржалил Мирсоатов, — мамлакатга ҳар қачонгидан кўп мева ва сабзавот етказиб бериш учун курашмоқдамиз.

Ҳақиқатан ҳам далаларда иш қизғин бормоқда. Аввало шуни айтиш керакки, колхозчи азаматлар теплица хўжалиги имкониятларидан ҳам яхши фойдаланмоқдалар. Ҳозирга қадар теплицадан 700 килограммга яқин помидор, 600 килограммдан ортиқ редиска, 400 килограмм кўк пиёз олиниб, аҳолига етказиб берилди.

Шу кунларда эртаги сабзавот экиш қизғин бормоқда. Экин майдонлари яхшилаб шудгорланиб, текислаб, ариқ-зовурлар тозалаб қўйилганлиги туфайли ҳам дала ишлари яхши бораяпти. Бир неча гектар ерга редиска, лавлаги, карам экиб қўйилди. 160 гектар ерга эртаги карам экилмоқда.

Колхозда сабзавот етиштиришни механизациялаштиришга жиддий эътибор берилмоқда. Механизатор Сиддиқ Урмонов колхозчиларнинг ҳурматини қозонган азаматлардан. У техникани жон.дилидан севади. Шунинг учун ҳам бу йил правление уни комплекс механизациялашган бригадага бошлиқ қилиб тайинлади. Сиддиқ Урмонов бошқармадаги «Қорасув» совхозининг машъал бригадири Н. Муҳитдинов тажрибасини қўлланиб, сабзавот етиштиришда механизациядан самарали фойдаланиш учун курашмоқда. Бригаданинг Толиб Зоидов, Одил Фармонов, Гулсара Раҳматова, Мастура Назирова, Ҳидоят Жабборова каби аъзолари сабзавот экинларидан мўл ҳосил етиштириш йўлида фидокорлик билан меҳнат қилмоқдалар.

Н. САЪДУЛЛАЕВ.

Сабзавотчилар ғайрати

КАЛИНИН. Ленин номли колхознинг сабзавотчилари дала ишларини уюшқоқлик билан олиб боряптилар. Хўжаликнинг ўртоқ Т. Йўлдошев бошлиқ бригадасида иш қизғин. Бригада аъзолари эртаги карам, картошка экишни муддатидан анча олдин тамомлашди. Шу кунларда бригада аъзолари уч гектар ердаги пиёзни сифатли ўтоқдан чиқариб қўйишди. Улар ҳар бир экинни ўз вақтида сифатли парвариш қилиб, уни барвақт етилтириш учун курашаётирлар.

А. ПЎЛАТОВ.

БУЗИЛМАС ДЎСТЛИК

(Боши биринчи бетда).

Совет Иттифоқи ва Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига, уларнинг раҳбарларига туҳмат қиладиган, ҳийла-найранг ишлатиб, совет халқи билан унинг раҳбарлари ўртасига нифоқ солишга уринадиган, Совет Иттифоқи тўғрисида фақат ёмон нарсаларни гапирадиган, халқаро коммунистик ҳаракат бирлигини бузадиган кишилар ўзларини антиимпериалист, коммунист деб аташлари сира мумкин эмас, деб давом қилади Янош Кадар. Хитой Комунистик партиясининг раҳбарлари қандай қинғир йўллардан фойдаланиб бўлса ҳам, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига ва бошқа партияларга туҳмат қилаётганликларини, халқаро революцион ишчилар ҳаракатига нифоқ солаётганликларини ва уялмай-нетмай, бошқа социалистик мамлакатларнинг ички ишларига аралашаётганликларини ҳеч нарса билан изоҳлаб ҳам бўлмайди, оқлаб ҳам бўлмайди.

Биз биламизки, Хитой раҳбарлари Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига, ўртоқ Хрушчевга ва бошқа қардош партияларга қарши хуружлар қилиб, халқаро коммунистик ҳаракатнинг 1957 ва 1960 йиллардаги Москва Кенгашларида ишлаб чиқилган бош йўлига қарши чиқмоқдалар. Улар шу нарсани билиб қўйсинларки, биз КПСС Марказий Комитети билан ва ўртоқ Хрушчев билан ягона позицияда турибмиз, биз улар билан ва барча қардош партиялар билан, барча марксчи-ленинчилар билан биргаликда халқаро коммунистик ҳаракатнинг ленинчи сиёсатини ҳимоя қилмоқдамиз ва бундан кейин ҳам ҳимоя қиламиз.

Ўртоқ Янош Кадар Венгрия Халқ Республикасининг тинчликсевар ташқи сиёсати тўғрисида гапириб, бундай деди: Биз тинчлик учун қатъий кураш олиб боришимиз керак. Биз ёппасига ва батамом қуролсизланиш учун, атом қуролини тамомила тақиқлаш учун кураш олиб боришимиз лозим. Биз ер юзининг турли районларида, шу жумладан, энг катта хавф мавжуд бўлган районда, Марказий Европада атомсиз зоналар вужудга келтириш учун кураш олиб боришимиз лозим. Биз сиёсий реал вазиятга мувофиқ, ҳар иккала герман давлати билан сулҳ шартномаси тузилиши учун курашмоқдамиз.

Биз ўз кучларимизга ишонамиз, деб давом қилди Янош Кадар. Биз инсониятга ишонамиз. Биз социалистик тузумнинг афзаллигига ишонамиз. Биз жаҳон социалистик системасининг кучига ва енгилмаслигига ишонамиз. Биз ўз халқларимизга ва бир-биримизга, венгер-совет дўстлигига, социалистик мамлакатларнинг дўстлигига ишонамиз ҳамда социалистик мамлакатлар ўртасидаги дўстлик ва уларнинг бирлигини инсоният учун тинчликнинг асосий гарови деб ҳисоблаймиз.

Тўла ишонч билан шуни айта оламанки, Никита Сергеевич Хрушчев бошчилигидаги совет партия-ҳукумат делегациясининг визити бизнинг ўртамиздаги алоқаларни янада мустаҳкамлади, халқларимиз, партиямиз ва ҳукуматларимиз ўртасидаги дўстликни тағин ҳам кучайтирди.

Ўртоқ Янош Кадар ўз нутқининг охирида Совет Иттифоқи шарафига, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, Никита Сергеевич Хрушчев бошчилигидаги Марказий Комитет шарафига, коммунизм қураётган совет халқи шарафига Венгрия Халқ Республикаси ва Венгрия Социалистик ишчи партияси шарафига, венгер-совет бузилмас дўстлиги шарафига табрик хитоблари айтди.

Совет партия-ҳукумат делегациясининг бошлиғи Никита Сергеевич Хрушчев микрофон олдига келади. Залда гулдурос қарсаклар бошланиб кетади.

ЎРТОҚ Н. С. ХРУШЧЕВ НУТҚИ

Партиямиз Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг, миллион-миллион совет дўстларингиз ва биродарларингизнинг қизғин табригини ва энг яхши истакларини Будапешт меҳнаткашларига, бутун венгер халқига топшираётганлигим учун хурсандман, дейди Н. С. Хрушчев.

Бизларнинг кўпларимиз Венгрияга биринчи марта келган кишилар эмасмиз. Сизларнинг юртингизда бўлиш ҳар қанча қисқа бўлса ҳам, ҳамиша энг яхши таассуротлар қолдиради. Бу сафар ҳам дўстлик, ўртоқлик, ўзаро ишонч вазияти ўз ҳарорати билан бизни иситиб турди, сафаримизнинг ҳар бир кунини фойдали қилибгина қолмасдан, шу билан бирга, ёқимли ва қувончли ҳам қилди.

Сизларнинг гўзал мамлакатингизда бўлган вақтимизда, деб давом қилди Н. С. Хрушчев, кўпгина йирик саноат корхоналарини, Будапештдаги электр лампа заводини, оптика приборсозлиги заводини, химия комбинатини бориб кўрдик. Венгрия ишчилар синфининг намоёндалари билан бўлган илиқ учрашувлар ва дўстона суҳбатларни зўр мамнуният билан эсга оламиз.

Венгрия меҳнаткашларининг янги турмуш қуришдаги катта ютуқлари бизни астойдил хурсанд қилмоқда. Меҳнаткашларнинг социалистик Венгрияси йил сайин равнақ топмоқда, унинг саноати ва кооперативлашган қишлоқ хўжалиги ўсиб бормоқда, маориф, фан ва маданият тез ривожланмоқда.

Венгер халқи социализм йўлидан ишонч билан олға бормоқда, бу ишда эса, венгер халқининг синалган авангарди — Венгрия Социалистик ишчи партияси, бу партиянинг венгер халқининг содиқ фарзанди, халқаро коммунистик ҳаракатнинг атоқли арбоби, бизнинг қалин дўстимиз ўртоқ Янош Кадар бошчилигидаги Марказий Комитети катта хизмат қилди.

Матбуотдан сизларга маълумки, Венгрия ва Совет Иттифоқининг партия-ҳукумат делегациялари мамлакатларимизни қизиқтираётган жуда хилма-хил актуал масалалар устида кенг равишда фикрлашиб олдилар. Биз бу музокаралардан жуда мамнунмиз. Бу музокаралар қарашларимизда тўла бирлик мавжудлигини, партияларимиз, мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатлар соғлом ва мустаҳкам негизда ривожланиб бораётганлигини яна бир марта кўрсатди.

Музокаралар давомида биз совет-венгер муносабатларига ва айниқса совет-венгер иқтисодий ҳамкорлигига катта эътибор бердик. Бу соҳада мамлакатларимиз ўртасида ғоят самарали, ўзаро манфаатли чинакам социалистик муносабатлар вужудга келди.

Муҳокама қилинган ҳамма масалаларга доир қарашларимизнинг бирлиги бугун делегацияларимиз имзолаган Совет-Венгрия Қўшма баёнотида ўз ифодасини топди.

Биз ишонамизки, бу ҳужжат совет-венгер дўстлигини мустаҳкамлаш ишида, халқаро коммунистик ҳаракат бирлигини мустаҳкамлаш учун курашда муҳим роль ўйнайди.

Бу йил Европадаги бир қанча мамлакатларнинг халқлари улуғ воқеани — Марказий ва Шарқий Европада демократик ўзгаришларнинг, сўнгра эса социалистик ўзгаришларнинг ҳам бошланганига йигирма йил тўлганлигини нишонлайдилар.

Шу муддат ичида Марказий ва Шарқий Европадаги бир қанча мамлакатларнинг халқлари помешчик-буржуа тузумини ағдариб ташладилар ва янги — социалистик жамият қурмоқдалар. Бу муддат бир даврдан иккинчи, хийли юксак, хийли ривожланган даврга тарихий ўтиш бўлди.

Агар умуман бутун социалистик системанинг саноат ишлаб чиқаришини ривожлантириш соҳасида босиб ўтган йўлини якунлаб қарасак, олға томон тез ривожланиш манзараси кўз олдимизда гавдаланади. Агар таққосланувчи территорияни олиб қарасак, 1963 йилда социализм мамлакатларида ишлаб чиқариш даражаси урушдан олдинги даврдагига нисбатан тахминан 8 баравар кўпайди.

Социализмни мустаҳкамлашнинг умумий ишига Совет Иттифоқи, мамлакатимизнинг меҳнаткашлари қўшган ҳисса оз эмас, менинг бу гапимга сизлар қўшиласизлар, деб ўйлайман, ўртоқлар, деб давом қилди Н. С. Хрушчев. Мамлакатимиз меҳнаткашлари ўзларининг меҳнатдаги ютуқлари билан бутун улуғ социалистик ҳамдўстлигимизнинг қудратини ўстиришга ёрдам бердилар. Ҳозирги кунда буюк Совет Иттифоқи жаҳонда иккинчи индустриал давлат бўлиб қолганлиги, ўз экономикасини Америка Қўшма Штатларига қараганда анча тезроқ суръатлар билан ривожлантираётганлиги сизларга маълум. Бугунги кунда биз Қўшма Штатларга нисбатан тахминан 65 процентни ташкил қиладиган саноат маҳсулотини ишлаб чиқармоқдамиз. Лекин индустриянинг энг муҳим тармоқларида бир қанча маҳсулотларни ишлаб чиқариш соҳасида Америка Қўшма Штатларидан ўзиб кетганимиз каби, бу соҳада ҳам АҚШдан ўзиб кетадиган вақтимиз яқинлашиб қолди. Сизларга шуни эслатиб ўтаманки, 1953 йилдаёқ индустриал гигант бўлиб қолган Совет Иттифоқининг индустрияси билан бир қаторда кейинги ўн йил ичида яна иккита шундай гигант пайдо бўлди.

Муваффақиятли бажарилаётган партиямиз Программаси совет халқи олдига тағин ҳам жуда катта вазифалар қўймоқда. Биз ўз еримизда ҳозирги Совет Иттифоқига ўхшаш яна бешта саноат мамлакати ва иккитадан кўпроқ қишлоқ хўжалик мамлакати барпо қилишимиз лозим. Дўстларимиз ва қардошларимиз бўлган сизларга шуни айтишимиз мумкинки, Коммунистик партия раҳбарлигида совет халқи ўзининг синфдош қардошларини доғда қолдирмайди, коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтиради.

Матбуотдан сизларга маълумки, ўртоқлар, деди Н. С. Хрушчев, жаҳон коммунистик ҳаракатининг бирлигини мустаҳкамлаш учун кураш тўғрисида кейинги кунларда Венгрия Социалистик ишчи партиясининг, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг ва бошқа қардош партияларнинг муҳим ҳужжатлари эълон қилинди. Шу ҳужжатларда ХКП раҳбарларининг бузғунчилик ҳаракатлари кўрсатиб берилди, уларнинг социалистик лагерда ва халқаро коммунистик ҳаракат ичида олиб бораётган қўпорувчилик ишлари ғоят хатарли эканлиги кўрсатиб берилди.

Халқаро коммунистик ҳаракатнинг ленинча йўлига қарши курашда ўтаревolюцион «сўл» гаплар билан ниқобланаётган хитойлик бузғунчилар қардош партияларга ғазаб билан туҳматлар ёғдириб, амалда реакция ва империализм кучлари билан иноқлашмоқдалар. Империалистлар социалистик лагерни ва халқаро коммунистик ҳаракатни издан чиқаришни, улуғ марксизм-ленинизм таълимотини қоралашни, СССРдаги коммунистик қурилишни қоралашни уддалай олмаган эдилар, эндиликда Хитой раҳбарлари шундай қилишга уринмоқдалар. Империалистлар социализмга туҳматлар ёғдиришдан иборат бўлган ўз вазифаларини ўзларини коммунистлар деб, марксчи-ленинчилар деб атаётган хитойлик бузғунчилар бажараётганлигини кўриб, энди хурсанд бўлишлари мумкин. Улуғ революцион ишимизга бундан кўра қабиҳроқ хиёнат бўлиши мумкинми!

Шуни айтиш керакки, ўртоқлар, марксчи-ленинчи партиялар ХКП раҳбарлиги билан муносабатда жуда чидам ва сабот билан иш олиб бордилар. Хитой матбуоти ва радиоси КПСС га ва бошқа марксчи-ленинчи партияларга қарши туҳмат кампаниясини қутуриб олиб борганлигига қарамай, биз бузғунчиларга узоқ вақт жавоб бермай турдик, улар халқаро коммунистик ҳаракатнинг овозига қулоқ соладилар, деб ва тўғри йўлга қайтадилар, деб умид қилиб турдик.

Афсуски, бундай бўлиб чиқмади. Кейинги вақтларда хитой раҳбарлари ўзларининг қўпорувчилик, бузғунчилик ҳаракатларини тағин ҳам кўпроқ кучайтириб юбордилар. Кўриниб турибдики, ХКП раҳбарлари ўзларининг бундай ҳаракатлари билан қардош партияларга ўзларининг ленинизмга қарши авантюристик йўлларини зўрлаб қабул қилдиришдан, халқаро коммунистик ҳаракатда ўзларининг гегемонликларини ўрнатишдан иборат алоҳида мақсадларни кўзламоқдалар.

Бундай бемаъни даъволар хусусида нима дейиш мумкин? Фақат битта нарсани айтиш мумкин: хитой раҳбарлари коммунистик ҳаракатни ўзларига бўйсундиришга ҳар қанча уринсалар ҳам уларнинг бу уринишлари шармандаларча барбод бўлади.

Марксизм-ленинизм принципларига содиқ бўлган жаҳон коммунистик ҳаракати рўй берган қийинчиликларни бартараф қилади. У бузғунчилар билан кураш натижасида тағин ҳам кўпроқ мустаҳкамланади ва чиниқади. Жаҳон коммунистик ҳаракати Маркс, Энгельс, Лениннинг улуғ байроғи остида барча мамлакатларнинг ишчилар синфини, меҳнаткашларини тинчлик, демократия, миллий озодлик ва социализм учун курашда янги тарихий ғалабаларга олиб келади.

Биз бутун ер юзининг қиёфасини тубдан ўзгартираётган чуқур революцион ўзгаришлар бўлаётган ажойиб замонда яшамоқдамиз, деб давом қилди Н. С. Хрушчев. Капитализмнинг умри тугаб бормоқда. Халқлар мустамлакачилик турмасининг қолдиқлари емирилмоқда. Бизнинг планетамизда янги ижтимоий тузум йил сайин тобора мустаҳкам бўлиб кенг қарор топмоқда, тобора кўпроқ мамлакатлар ва халқлар социализм байроғи остига ўтмоқда. Халқларнинг социализм томон бўлаётган бу қудратли ҳаракатини тўхтата оладиган куч дунёда йўқ.

Кескин, муросасиз зиддиятлар капитализм дунёсини емирмоқда.

Империалистлар ўртасидаги зиддиятлар НАТО, СЕАТО ва СЕНТО агрессив блокларининг стабиллигини тагидан ўпирмоқда. Милитаризмга ва қуролланиш пойгасига, агрессив ҳарбий блокларга кенг омма тобора кўпроқ қарши чиқмоқда. Жаҳон социалистик системасининг ўсиб бораётган қудрати, капитал мамлакатларидаги ишчилар синфининг кураши, юксалиб бораётган миллий озодлик ҳаракати империализм лагеридаги зиддиятларни чуқурлаштирмоқда, жаҳон майдонидаги кучларнинг нисбатини революцион ишчилар синфи фойдасига, тинчлик ва социализм фойдасига тобора кўпроқ ўзгартирмоқда.

Ўртоқлар! Биз хурсанд бўлиб шу нарсани яна бир марта таъкидламоқдамизки, Совет Иттифоқи билан Венгрия тинчлик ва социал тараққиёт учун курашда ҳозирги замоннинг барча энг муҳим проблемалари бўйича халқаро майдонда бир ёқадан бош чиқармоқдалар. Сизлар билан биз социализм ва коммунизм қуришда катта ютуқларга эришдик. Социализмнинг ютуқлари эса, жаҳонни революцион йўл билан қайта қуришда, бутун планетага тўхтовсиз ёйилаётган янги, адолатли ижтимоий тузумни барқарор қилишда ҳал қилувчи фактордир. Бу нарса инсониятнинг бахтли келажаги учун курашда ғайратимизга ғайрат қўшмоқда.

Янош Кадар ва Н. С. Хрушчев ўртоқларнинг нутқи митинг қатнашчилари томонидан зўр эътибор билан тингланди ва овацияга айланиб кетган гулдурос қарсаклар билан бир неча марта бўлиниб турди.

Митинг охирида партия гимни — «Интернационал» ижро этилди.

Совет меҳмонларининг Венгрия пойтахти меҳнаткашлари билан бугунги учрашуви иккала қардош халқ ўртасида мустаҳкамланиб бораётган бузилмас дўстликни яна бир марта намойиш қилди.

Бугунги митинг қатнашчилари Халқ стадионининг спорт залига тўпланган будапештлик 4 минг кишидангина иборат бўлиб қолмади. Венгрия радиоси ва телевидениеси митинг залидан эшиттириш уюштириб, уни халқ Венгриясининг миллион-миллион меҳнаткашлари ҳам томоша қилдилар ва тингладилар.

СОВЕТ ЭЛЧИХОНАСИДА ЗИЁФАТ

БУДАПЕШТ, 10 апрель. (ТАСС). СССРнинг Венгрия Халқ Республикасидаги фавқулодда ва мухтор элчиси Г. А. Денисов кеча кечқурун КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев бошчилигидаги совет партия-ҳукумат делегацияси шарафига зиёфат берди.

Ғоят самимий, қардошларча вазиятда ўтган зиёфат вақтида Н. С. Хрушчев ва Янош Кадар қадаҳ кўтариб, нутқ сўзладилар.

Совет партия-ҳукумат делегацияси ўз Ватанига жўнаб кетди

БУДАПЕШТ, 10 апрель. (ТАСС). КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев бошчилигида Венгрияда расмий визит билан меҳмон бўлиб турган совет партия-ҳукумат делегацияси бугун Будапештдан Ватанига жўнаб кетди.

МАРКСИЗМ-ЛЕНИНИЗМНИНГ СОФЛИГИ УЧУН!

ХАЛҚАРО АЛОҚА ПРИНЦИПЛАРИНИ ТАҲҚИРЛАШГА ҚАРШИ

Хитой раҳбарлари ярамас мақсадларни кўзлаб, социалистик ҳамдўстлик негизларига путур етказиш йўлига тушиб олганликларини рад этиб бўлмайдиган фактлар кўрсатиб турибди. Хитой раҳбарлари майда буржуа авантюризми ва улуғ давлат шовинизмидан иборат ўз сиёсатларида ҳар қандай чегарадан чиқиб кетиб, социалистик интернационализм принципларинигина эмас, халқаро ҳуқуқ ва халқаро ахлоқнинг умумий негизларини ҳам ошкора поймол қилмоқдалар.

Масалан, ихтиёрий равишда олинган халқаро мажбуриятларга виждон билан риоя қилиш, низоларни, шу жумладан, чегаралар ҳақидаги низоларни тинч йўл билан бартараф қилиш, суверенитетни ҳурмат қилиш ва бошқа мамлакатларнинг ички ишларига аралашишга йўл қўймаслик ана шу ҳуқуқнинг умум томонидан танилган принциплари ва нормалари жумласидандир. Хитой Халқ Республикасининг раҳбарлари халқаро қонунчиликнинг ана шу принципларини ошкора менсимаётирлар.

Хитой Халқ Республикаси ҳукумати 1958 йилдан бошлаб, 1950 йилги шартномага асосланган совет-хитой дўстлигига путур етказадиган ҳар хил чораларни тобора кўпроқ амалга оширадиган бўлиб қолди. Маълумки, СССР билан Хитой Халқ Республикаси ўртасида ҳеч қандай территориал масалалар йўқ ва Совет-Хитой чегараси тарихан қарор топган. Унга зарур бўлган айрим аниқликлар киритиш ҳақидагина гап бўлиши мумкин. Ваҳоланки, хитой томони баъзи вақтдан бери Совет-Хитой чегарасини ҳамиша ва систематик суратда, шу билан бирга, кўпинча қўпол суратда ва иғвогарлик шаклида бузиб келмоқда. Бу эса, халқаро ҳуқуқ тартибининг энг оддий нормаларига тамомила зиддир.

Хитой раҳбарлари ҳатто шу даражага бориб етдиларки, улар марксизм-ленинизм асосчиларининг маълум васиятларини поймол қилиб, умум томонидан эътироф этилган маънавий бойликлар билан ҳисоблашмайдиган бўлиб қолдилар. Маркс ва Энгельс ахлоқ ва адолатнинг оддий нормалари халқаро муносабатлар соҳасида ҳам олий қонун бўлиб қолишига даъват этиб чиққан эдилар. Гўё яхши келажак учун кураш йўлида инсониятнинг ярмиси ҳалок бўлишига йўл қўйиш мумкин деб ҳисоблаётган Хитой Компартияси раҳбарларининг ҳозирги позицияси ахлоқ қоидаларига тамомила хилофдир. Уч соҳада ядро қуроли синовларини тақиқлаш тўғрисидаги Москва шартномасида қатнашишдан Хитой Халқ Республикаси ҳукуматининг бош тортганлигини умуминсоний гуманизм манфаатларини назарга олганда, сира оқлаб бўлмайди.

Совет Иттифоқи халқ Хитойига қандай катта ёрдам берганлиги бутун дунёга маълум. Аммо, хитой пропагандистлари ҳозир, Совет Иттифоқи Хитойга умуман ёрдам бергани йўқ, деб шармандали даъволарни қилишгача бориб етмоқдалар. Бундай даъволар элементар ахлоқ ва оддий виждон ҳақидаги тушунчаларни мислсиз таҳқир қилишдир.

Хитой Халқ Республикаси раҳбарларининг ҳозирги ҳатти-ҳаракати чуқур ғазаб туйғуларини қўзғатади ҳамда халқаро ҳуқуқ ва ахлоқ принциплари нуқтаи назаридан, энг қаттиқ қоралашга арзийди.

Коммунистик партия, унинг содиқ ленинчи Н. С. Хрушчев бошчилигидаги Марказий Комитети раҳбарлигидаги совет халқи олижаноб ғояларимизнинг ҳаққонийлигига қаттиқ аминдир, жаҳон коммунистик ҳаракат мавжуд қийинчиликларни енгиб чиқади ва коммунизм қуришдан иборат тарихий вазифа муваффақиятли бажарилади, деб қатъий ишонади.

Ф. КОЖЕВНИКОВ,
халқаро ҳуқуқ профессори.

ҚАТТИҚ ҚОРАЛАЙМИЗ

Бутун совет кишилари каби Тошкент Давлат медицина институтининг студентлари, ўқитувчилар коллективи ва барча илмий ходимлари КПСС Марказий Комитети февраль Пленумининг қарорини якдиллик билан қўллаб-қувватламоқдалар. Хитой компартияси раҳбарларининг жаҳон коммунистик ҳаракатига нифоқ солишга уриниб қилган ҳатти-ҳаракатлари, уларнинг партиямизга қилган туҳматлари ҳаммамизни қаттиқ ғазаблантирмоқда.

Мен 1961 йил ноябрида туристик группа составида Хитойда бўлдим. Турли касб эгаларидан иборат группамиз Хитойнинг кўпгина шаҳарларида бўлди. Унинг завод ва фабрикаларини бориб кўрдик. Ана шу корхоналарда совет асбоб-ускуналарининг, станок ва машиналарининг қандай ишлаётганлигини кўрдик. Хитойлик ишчилар бизни ҳамма ерда яхши кутиб олдилар, Совет Иттифоқининг Хитойга бераётган беғараз ёрдами тўғрисида миннатдорчилик билан гапирдилар. Бироқ, уларнинг ўшанда ана шундай миннатдорчилик сўзларини баралла айтишга қўрқаётганликлари кўриниб турарди. Бу ўша вақтда Хитой матбуоти ва радиоси томонидан Совет Иттифоқига қарши қилинаётган пропаганданинг ёмон оқибати туфайли эди.

Ўша вақтда рўй берган бир воқеани эслайман. Бизлар Улуғ Октябрнинг 44 йиллигига бағишланган тантанали мажлисга таклиф этилдик. Пекиндаги Ҳукумат уйида бўлиб ўтган бу мажлисда хитойлик ўртоқ доклад қилди. У В. И. Лениннинг буюк хизматларини таъкидлагач, Сталин шахсига сиғина кетди. У ўз докладида партиямизнинг XX съезди ҳамда ўз ишини эндигина тамомлаган XXII съезднинг қарорларини писанд қилмади.

Ана шундан сўнг Совет Иттифоқининг ХХРдаги элчиси ўртоқ Червоненко нутқ сўзлаб, XXII съезд қарорлари ҳақида батафсил гапирди. Залда ўтирган совет кишилари, шунингдек социалистик мамлакатлар дипломатик корпусининг аъзолари ўртоқ Червоненко нутқини қизғин қўллаб-қувватладилар. Хитойлик раҳбарлар эса бундан ранжиб ўтирдилар. Бунда уларнинг КПСС-нинг XX ва XXII съездларида ишлаб чиқилган ленинча йўлига қарши эканликлари очиқ кўринди.

Хитой раҳбарлари улуғ совет халқига, Коммунистик партиямизга қарши туҳматчилик ва бузғунчилик ҳаракатларини авж олдирдилар.

Биз Хитой Компартияси раҳбарларининг бузғунчилик фаолиятини қаттиқ қоралаймиз ҳамда Н. С. Хрушчев бошчилигидаги ленинчи Марказий Комитетнинг халқаро коммунистик ҳаракат жипслиги учун олиб бораётган курашини қизғин маъқуллаймиз.

С. АЪЗАМОВ,
медицина фанлари кандидати, доцент.

ХИТОЙЛИК БУЗҒУНЧИЛАР

Ўзбекистон олимлари Хитой Компартияси раҳбарларининг бузғунчилик йўлини қатъиян рад этмоқдалар. Қардош партияларнинг коллектив ақл-идроки билан ишлаб чиқилган йўлга қарама-қарши қўйилган ўзларининг «бош» йўлларини асослашга уринаётган Хитой «назариячилари»нинг ишлари кулгули ва беҳудадир. Марксизм-ленинизмнинг ашаддий душманлари — IV Интернационал оппортунистлари арсеналидан олинган қоидаларни такрорлаш унча шарафли иш эмас. Шундан кейин ҳам улар халқаро коммунистик ҳаракатда раҳбарлик қилишни, «олий ҳакам» ролини бажаришни даъво қилмоқдалар.

Хитой раҳбарлари, масалан, социализм тўла ва узил-кесил ғалаба қозонган ҳамда коммунистик жамият қурилиши авж олдириб юборилган шароитда ҳам пролетариат диктатурасини сақлаб қолиш зарур, деб таъкидламоқдалар, умумхалқ давлати ҳақидаги қоидани майдонга ташлаган КПСС Программасига қаттиқ ҳужум қилмоқдалар. Пролетариат диктатураси ҳақидаги шовқин-суронли мулоҳазалар Хитой раҳбарларига ортиқча зўравонлик ишлатишни ҳамда социалистик қурилиш практикасидаги бошқа бузишларни оқлаш учун керак бўлиб қолди.

КПСС ХКП раҳбарларининг нотўғри йўлдан бораётганликлари ҳақида уларни биродарларча огоҳлантирди. Лекин улар яхши маслаҳатга қулоқ солмадилар, аксинча, марксчи-ленинчи партияларга қарши қутуриб пропаганда қила бошладилар. Биз КПСС Марказий Комитети февраль Пленумининг «КПСС-нинг халқаро коммунистик ҳаракат жипслиги учун олиб бораётган кураши тўғрисида»ги қарорини тўла маъқуллаймиз.

И. МЎМИНОВ.
Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги, философия фанлари доктори.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»
Натижаларни маълум қилади

«КЎКЛАМ ИШЛАРИ КЕЧИКТИРИЛМОҚДА»

Ўрта Чирчиқ бошқармасидаги Киров номли совхозда маҳаллий ўғит жамғариш ва компост тайёрлаш ишига етарли эътибор берилмаётгани, техникани ремонт қилиш, суғориш шохобчаларини тартибга келтириш ишлари суст бажарилаётгани ҳақидаги танқидий мақолани «Тошкент ҳақиқати» газетасининг 11 февраль сонида ўқигандирсиз, албатта.

«Мақола совхоз мутахассислари, механизатор ҳамда бригадирлар иштирокида ўтказилган йиғилишда кенг муҳокама қилинди ва йўл қўйилган камчиликларнинг олдини олиш, кўклам экиш кампаниясини яхши тайёргарлик билан бошлаб юбориш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланди,— деб ёзади. Ўрта Чирчиқ ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғининг ўринбосари ўртоқ С. Эгамбердиев, редакцияга юборган хатида, — совхознинг деярлик ҳамма техникаси ҳозир ремонт қилинди. Маҳаллий ўғит тайёрлаш ишлари анча яхшиланди, 3,031 тонна компост тайёрланиб, далага чиқарилди. Компост ва гўнг тайёрлаш ишлари давом этаяпти».

ҚАЛДИРҒОЧ

ЛАВҲА

□ □ □

Аркадий уйғонганида тонг ёришиб кетганди. Уй ичи жимжит. Катта қизи мактабга кетган, кенжасининг ҳам ўрни бўш. Онасига эргашиб кетган бўлса керак. Уларнинг одати шунақа ўзи: ҳар куни эрта билан она-бола станциядаги дўкончадан сут олиб келишади...

Аркадий қўлларини кўрпа остидан чиқарди-ю, дарров ўрнидан туришга эринди. Ётган жойида чўзилиб деразани очиб юборди. Мусаффо баҳор шабадаси хонага қуйилиб кирди. Ҳовли ўртасидаги шафтолининг пушти ранг гуллари шабадада титраб-титраб ерга сочиларди. Этакдаги деворнинг тагида чучмўма очилибди... Аркадий ўрнидан сакраб турди. Бирдан унинг боши устидан қалдирғоч шўнғиб ўтди. Очиқ деразадан беозоргина учиб кирди-ю, қанот қоқмай уй ичини бир айланиб чиқди. Кейин чуғур-чуғур қилиб, инига қўнди. Аркадий ёш болалардай қувониб кетди. Ҳар йили қалдирғоч биринчи марта учиб келганида унинг қувончи ичига сиғмай кетади. Ҳозир ҳам уйқусизликдан қизарган кўзлари шодликдан қисилиб кетди. Хорғин юзида табассум ўйнади. Кечаги югур-югурларни ҳам, ярим кечагача ишлаб чарчаганини ҳам унутди. Шу жажжи қушча—баҳор элчиси унинг ҳамма ташвишларини хаёлидан суриб чиқарди. Бу ерга — станцияга кўчиб келишганида Аркадийнинг уйига қалдирғоч ин қурганди. Ўшанда у қалдирғоч уясининг тагига тахта қоқиб, «1956 йил» деб ёзиб қўйганди. Мана, ўшанга ҳам саккиз йил бўлибди. Саккиз йилдирки, Аркадий [illegible] станция бошлиғи.

Кеча станцияда иш [illegible] кетди. Бир йўла олти вагон ғўла, икки вагон ўғит келди. Ўғитларни дарров ташиб кетишди-ю, ғўлаларга гал келганда чарчаб қолишди. Юкчиларга ҳам, тарозибонларга ҳам Аркадийнинг ўзи жавоб бериб юборди. Рихсибой ўзининг тарозибонларига эртага барвақт келишни тайинлаётган эди. Аллақачон ишни бошлаб юборишган бўлса керак... Аркадий ўзининг аҳволидан ўзи уялиб кетди. Ҳамма ишда бўлса-ю, бошлиқнинг ўзи кун ёйилиб кетгунча ухласа. У шоша-пиша ювинди-да, умр йўлдошини ҳам кутиб ўтирмай, кўчага югурди. Мой сачраб қорайиб қолган шпаллар устидан илдам юриб кетди...

— Володя, кўтаравер!

Аркадий Рихсибойнинг йўғон, хиёл хириллдоқ овозини узоқдан эшитди. Юк саройининг чеккасида, прожектор вишкасининг ёнида иккита машина турар, учинчиси темирйўлнинг шундоққина биқинида — вагонга тиркаб қўйилганди. 25 тонналик краннинг тирсаги баланд кўтарилиб, учига илгак боғланган трослар зириллаб кетди. Вагон устида турган Рихсибой дорбозлардек бортнинг бурчагида [illegible] вагондан кўтарилиб чиқди-ю, бир зум [illegible] вагонда муаллақ қотиб қолди. Рихсибой, шабада [illegible] мувозанатни сақлаб қолиш учунми, бир қўли билан эскириб кетган чуст дўпписини бошига маҳкам босиб, кранчига қичқирди:

— Ўнгга бур, Володя, ўнга!

Краннинг тирсаги вагон ёнида турган машинага бурилди. Ғўлаларнинг бир учи кузовга, бир учи темир прицеплар устига қўйи[illegible]

Кабина зинасида турган шофер Семён Мустафоев лабидаги папиросни олиб улоқтирди-да, бир ҳатлаб бортга чиқиб олди, илгакларни бўшатди. Краннинг қаноти яна вагонга бурилди.

Семён кузовдан сакраб тушаркан, Аркадийни кўриб қаддини ростлади.

— Бошлаб юбордик, Аркадий Жўраевич.

— Яхши дам олдингми, ука?

— Бўлмаса-чи! Семён «кўриб турибсиз-ку», дегандек жилмайди. Қалин лаблари орасида оппоқ тишлари ярақлаб кетди.

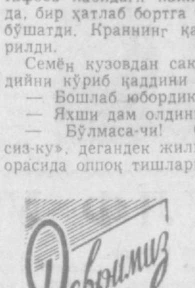

— Жуда соз! Бўлмаса жўнайвер. Мен ҳозир хабар қиламан.

Семён кабина эшигини тарақлатиб ёпиб, машинасини елдириб кетди. Аркадий унинг кетидан завқ билан тикилиб қолди: ажойиб, оққўнгил йигит! Семён [illegible] «лесовоз»га биринчи бўлиб ағдарма механизм ўрнатган [illegible] жуда содда, ҳам жуда қулай усул: темир прицеплларнинг илгаклари кабинадан тортилганда бўшаб[illegible]ладн, кейин борт ўнг томонга эгилади-ю, ёғоч ағдариб юборилади. Аслида станция ихтиёрига топшириб қўйилган еттита «лесовоз»нинг ҳаммасини шундай қилиш керак.

Иккинчи машина жўнагунча Аркадий юк саройидан кетмади. Иш қизғин. Кран катта-катта ғўлаларни чаққонлик билан илиб машинага юклайди, кабинада старший машинист Володя Козловнинг ёноқлари туртиб чиққан, қувноқ юзи ўқтин-ўқтин кўриниб қолади. Ҳамон кран гуриллайди. Вагон тепасида елиб-югуриб юрган Рихсибой Қорабоев кранчига қайта-қайта қичқиради.

— Тортавер, Володя!

Катта йўлдан ора-чора поезд гулдираб ўтиб қолади. Бир зум ҳаммаёқни ғилдиракларнинг тарақлаган овози тутиб кетади. Кейин атроф яна жимиб қолади.

Аркадий соатига қаради: саккиз ярим. Юкнинг эгаларига машиналар жўнатилганини хабар қилиш керак. У пўлат изларни чаққон ҳатлаб ўтиб, ўз хонасига кирди. Устига кўк мовут ёпилган стол ёнига ўтирди-ю, юк эгасига телефон қилди:

— «Подъёмник» заводими? Икки машина ғўла юбордик. Ҳозир учинчисини жўнатиб, [illegible]

Телефондан завод юкчилик бўлими ходимининг [illegible] эшитилди:

— Раҳмат, Аркадий Жўраевич!

[illegible] самимий сўзларни ҳар куни неча марталаб эшитади. Эшитади-ю, бениҳоят қувониб кетади. Биргина янгилик станциянинг корхоналар билан алоқасини мустаҳкамлаб, ҳамма дилсиёҳликларни унуттириб юборди. Авваллари юк эгалари вагонларни ўз вақтида бўшатишмас, машина йўқлигидан нолиб юришар эди.

Қарс икки қўлдан чиқар экан. Станция коллективи автоколонна раҳбарлари билан ўтган йил февраль ойида шартнома тузишди. Шунга мувофиқ, станция ихтиёрига еттита юк машинаси топширилди. Машиналарнинг борти олиб ташланиб, ёғоч ташишга мослаштирилди. Энди юкчиларга ҳам, уларнинг оғир қўл меҳнатига ҳам эҳтиёж камайди. Ҳамма ишларни ақлли механизмлар бажарадиган бўлди. Юк ортишда ҳам, туширишда ҳам бошқалардан орқада қолиб юрадиган станция дарров илғорлар сафига ўтди. Шу йил февраль ойида юк тушириш плани 107 процент қилиб бажарилди.

...Ҳали олдинда катта вазифалар турибди. Тарозибон Рихсибой Қорабоев билан Султон Каримов, кран машинисти Анатолий Бабенко билан Владимир Козлов, юкчилар, шоферлар шу йил охиригача вагоннинг бир юк операциясида туриш вақтини 0,2 соатга камайтириш, юкларни зичлаб ортиш ҳисобига 200 вагонни тежаб қолишга қарор қилишган. Иш яхши кетаяпти, корхоналардан телефон қилиб станция бошлиғи Аркадий Жўраевич Бобоевга қайта-қайта раҳмат айтишаяпти...

Аркадий бир зум темир йўл ёқасида туриб қолди. [illegible] Ҳозиргина [illegible] Собир Раҳимов станциясида қўлланилиб келган[illegible] Қалдирғочлар [illegible] станциясига [illegible]

Ў. ҲОШИМОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»
2-БЕТ. 11 АПРЕЛЬ 1964 ЙИЛ.

Меҳнатдан келди бойлик, Турмуш бўлди чиройлик

ЮНУСОБОДНИНГ БУГУНГИ ЖАМОЛИ

Ҳурматли газетхон, келинг, биргалашиб бирор шаҳар ёки қишлоққа сайр этайлик. Қаерга боришни истайсиз?

Бундан 30 йил муқаддам сой ва тўқайзорлар ўрнида қад кўтарган, ҳозир дунёга номи кетган индустриал шаҳар Чирчиққа борсакмикан. Ёки сиз кончилар шаҳри Оҳангаронга сайр этишни истайсизми? Кундан-кунга яшнаётган Олмалиқ ҳам ундан қолишмайди. Яқин ўтмишда дайди шамол масканй бўлган, ҳозирда эса металлурглар, цементчилар ва энергетикларнинг обод шаҳри жойлашган Бекободга бормоқни истайсизми?

Қуёш бир қатра шабнамда ҳам акс этади, дейишади. Келинг, бу сафар кўҳна Тошкентнинг ён-веридаги қишлоқлардан бири — Юнусободни сайр этиб кўрайлик.

... Қаранг, шаҳардан шу қишлоқнинг ўзига уч маршрут бўйича автобус қатнар экан. Ўн минутга қолмай қишлоққа етказиб қўядия. Қадим бу йўлларда от-арава-ю, қатор тизилишган эшакларни кўрардингиз, холос. От-улови йўқ бечоралар эса ё терлаб-пишиб қоп орқалар, ё обкашга пақир илиб, каллаи саҳарда тупроқ кечиб йўлга чиқар эди...

Қани, юринг, колхоз чойхонасига кирайликчи, қишлоқнинг тарихини биладиганлар бордир бу ерда. Ана, гилам тўшалган кроватда ўтирган мўйсафидлар ёнига борайликчи.

— Ассалому алайкум, отахонлар.

— Ваалайкум ассалом, келинглар меҳмонлар, қани бу ёққа!

Қора тўрдан келган мўйсафид чой узатди.

— Отахонлар шу қишлоғингизнинг тарихи, яқин ўтмиши тўғрисида сўзлаб беришингизни истар эдик?

— Тарихини-ку, ўқиганимиз йўға, локинда ундан-бундан эшитиб уқиб олганимиз ҳақида гапирсак бўлади,— деди оппоқ соқоли кўксига тушган нуроний мўйсафид.— Айтишларига қараганда қадим бу қишлоқ ўрни бўз ер бўлган экан. Ҳасанбойлик Юнус исмли бир деҳқон бўз ерларни ўзлаштириш нияти билан сув чиқариб, токзор боғлар барпо қилган, дейишади оталаримиз. Шу-шу Юнусобод деб номланиб кетган экан. Ҳа, ҳозирги Юнусободнинг юқори қисми Дарҳон, қуйиси Эски дарҳон ёки Бўзахона. Манови шарқ томони Моғол деб аталарди. Қишлоқ аҳолисининг асосий машғулоти боғдорчилик, узумчилик эди. Бу ерларда туника томлик хонадон қаёқда эди дейсиз. Ҳаммаёқ бўғотли том эди. Кўчалар ёзда тизза бўйи тупроқ, қишда отнинг қорнига текгудек лой бўлиб ётарди. Қишлоқда аҳоли тўпланиб, дам оладиган, ҳордиқ чиқарадиган жой битта эски чойхона эди, холос.

Колхоз тузуми бошлангач, 1934 йилгача қишлоғимиздаги ҳамма деҳқонлар 11 колхозга бирлашди. Тер тўкиб меҳнат қилмай, чоракорнинг кучини зулукдек сўриб, нонни ёғ билан еб ётган қулоқларни тирқиратиб қувдик. Колхоз деганц ер-сув, от-улов ўртада ишлатиладиган, меҳнат ва унинг меваси ўртада ишлаганига қараб тақсимланадиган артель дегани экан. Колхозга киргач деҳқоннинг кўкрагига шамол тегиб, унинг қўли узун бўлиб қолди. Қишлоғимиздаги Карл Маркс номли ва «Ўзбекистон 40 йиллиги» колхозлари ерини айланинг, колхоз омборларига киринг, колхозчилар турмушига разм солинг, колхоз деҳқонга нималар берганлигини кўриб кўнглингиз қувнамай иложи йўқ. Раис билан гаплашинглар, у шу ернинг боласи, сизларни қизиқтирган ҳамма нарсани батафсил айтиб беради.

Раисни фермада дейишган эди, борсак у ердан далага жўхори экаётганлар олдига кетиб қолипти. Фермани айландик. Кўриб кўзингиз қувонади. Кенг, ёруғ типовой молхона. Бўғоз ва янги туққан сигирлар алоҳида, оддий соғиладиганлари алоҳида, «тандем»да соғиладиганлари алоҳида, ғунажинлар, ёш бузоқлар, буқалар алоҳида-алоҳида жойда. Озуқа хилма-хил. Молбоқарлар ўз ишлари, қўллаётган янгиликлари ҳақида завқланиб гапиришади. Улар молларга дағал хашакни майдалаб, дуража қўшиб, кимёвий усулда порлатиб едираётганлари озуқани тежаш ва сигир сутини кўпайтиришда жуда қўл келаётган, ёш бузоқларни сунъий сут билан боқиб, сутни ферма эҳтиёжига олдингидан анча кам сарфлаётганликлари, 1964 йилнинг уч ойида тўрт ойлик сут планини бажаргачликларини фахрланиб айтиб беришди.

Улар ўтган йили ҳар бир соғин сигирдан 1962 йилдагига нисбатан 338 килограмм кўп сут соғиб олган эканлар. Бу йил бултургидан ҳам 350 килограмм ошириш мажбуриятини олишипти.

Раисни ахтариб дала томон йўл олдик. Текис тош йўлдан борар эканмиз кўчанинг икки томонида энди барг ёзаётган, гуллаб турган қатор мевали дарахтларни, орзу-ҳавас ва дид-фаросат билан солинган типовой уй (участка)ларни кўриб баҳри-дилингиз очилади.

Раисни 1-бригадада, карамни культивация қилаётган механизатор йигитга ниманидир уқтираётган пайтида учратдик.

Турғун Мирзаев шоферликдан раисликка кўтарилган. У 26 йилдач буён шу «Ўзбекистон 40 йиллиги» колхозига раҳбарлик қилиб келмоқда. Муддаомизни англагач, ўйланиб қолди. Ниҳоят:

— Мен сизларга колхозимиз ҳақидаги асосий маълумотларнинг ҳаммасини ҳозир айтиб беролмайман. Ҳозир фақат шуни айтишим мумкинки, колхоз биз кексаларнинг кўзимиз ўнгида равноқ топяпти. Эсимда, 1940 йиллари ҳам колхозда асосий иш қуроли — кетмон, асосий тортув кучи — арава эди. Уруш йиллари ва ундан кейин сабзавотчи колхозлар анча қийин аҳволда қолди. Энди дадил айтса бўлади, ўша пайтда талайгина кишилар колхозда ишлаганидан кўра томорқамга зўр берганим фойдалироқ, чунки йил бўйи ишлаб колхоздан меҳнатимга яраша ҳақ олганим йўқ, дейишарди. То 1953 йилгача сабзавотчи колхозлар иқтисодий жиҳатдан ҳийла заифлашиб қолди.

1953 йилдан, КПСС Марказий Комитетининг тарихий сентябрь Пленумидан кейин қишлоқ хўжалиги тез суръатлар билан ривожланабошлади. Мамлакатимиздаги барча хўжаликлар қатори бизнинг колхозга ҳам жир битиб қолди, колхозчиларнинг меҳнатга муносабати, ишлаш тартиби бутунлай ўзгариб кетди. Бунинг натижасида деҳқончилик, чорвачилик ва боғдорчилигимиз барoлга минди. Техникамиз кўпайди.

Ҳозир колхознинг жами 5535 гектар ери, 2117 аъзоси, бир миллион 635 минг сўмлик мулк ва инвентари, шу жумладан 22 трактори, 24 автомашинаси, 60 дан ортиқ тортув кучлари (от-арава, прицеп) бор.

Хўжалигимизнинг асосий тармоқлари сабзавотчилик, боғдорчилик, чорвачилик. Пиллачилик ҳам экономикамизда катта ўрин тутади.

ДИЛИНГИЗ ҚУВОНАДИ

● 1924 йили Юнусобод қишлоғида 100 га яқин хонадон бўлиб, шулардан атиги 12 хўжалик тунука томли уйда, қолганлари бўғотли том остида истиқомат қиларди.

Ҳозир қишлоқда 2382 хўжалик (15.126 киши) яшайди. Булардан 2209 хонадон тунука ёки шифер билан ёпилган типовой уйларда яшайди.

● Ёппасига ҳамма хонадон электрлашган, радиолашган. Колхозчи хўжаликларнинг ярмидан кўпида телевизор, тўртдан уч қисмида радиоприёмник бор. Сўнгги 10 йилда юзга яқин колхозчи автомашина сотиб олди.

● Ўтган бир йилнинг ўзида қишлоқда 412 хонадон газ олди. Бу йил камида 500 колхозчи энг арзон ёқилғи олади.

● Сўнгги икки йилнинг ўзида қишлоқни ободонлаштиришга 200 минг сўмга яқин пул сарфланди.

● 1924 йили қишлоқда биронта ҳам мактаб бўлмаган. Хат-саводли кишилар сони эса ўн кишидан ошмас эди.

Ҳозир тўртта саккиз йиллик, учта 11 йиллик мактаб бўлиб, буларда 197 ўқитувчи 2867 болага билим ва ҳунар ўргатаётир. Қишлоқда 13 кутубхона ва бир неча ўқишхона бор.

МЕҲНАТ ГАШТИНИ СУРАЁТГАНЛАР

Кадрларимизнинг билим ва тажрибаси ошганлиги, қишлоқ хўжалигининг ҳамма соҳасига юқоридан тўғри раҳбарлик қилинаётгани, колхозчиларнинг жонбозлик кўрсатиб ишлаётгани орқасида экинлар ва мева ҳосилдорлиги, чорва маҳсулдорлиги йилдан-йилга тез ўсаяпти. Ўтган йилнинг ўзида экинларимизнинг аксарият қисми дўлдан қаттиқ зарарланганига қарамай, 1018 ГЕКТАР ЭКИН ЭКИЛГАН ЕРДАН 16 МИНГ 865 ЎРНИГА 17 МИНГ 958,1 ТОННА МАҲСУЛОТ ЕТИШТИРДИК. 280 гектар картошканинг ҳар гектаридан 148 центнер, сабзавот экинларининг эса гектаридан 241 центнердан, шу жумладан 25 гектар карамнинг ҳар гектаридан 443 центнердан ҳосил олдик! БИР ЙИЛНИНГ ЎЗИДА ГЕКТАР БОШИГА КАРТОШКА ҲОСИЛДОРЛИГИ ЎРТА ҲИСОБДА 28 ЦЕНТНЕР, САБЗАВОТ ҲОСИЛДОРЛИГИ 50 ЦЕНТНЕР, ПОЛИЗ МАҲСУЛОТЛАРИ ҲОСИЛДОРЛИГИ 40 ЦЕНТНЕРГА ЯҚИН КЎПАЙТИРИЛДИ.

Чорвачилик соҳасида ҳам ишимиз чакки бўлмади. Чорва туёғи кўпайди, давлатга пландан зиёд гўшт, сут, тухум сотдик.

УМУМАН БИР ЙИЛДА КОЛХОЗ ХЎЖАЛИКНИНГ ҲАММА ТАРМОҒИДАН 1 МИЛЛИОН 226 МИНГ СЎМ ЎРНИГА 1 МИЛЛИОН 486 МИНГ СЎМ ДАРОМАД ҚИЛДИ. ШУНДАН 870 МИНГ СЎМИНИ МЕҲНАТ КУНИГА ТАҚСИМЛАДИК. БУНДАН 3 ЙИЛ ОЛДИН КОЛХОЗЧИЛАР ҲАР БИР МЕҲНАТ КУНИГА 2 СЎМ 30 ТИЙИНДАН ПУЛ ОЛИШГАН ЭДИ, БУ ЙИЛ 3 СЎМДАН ОЛДИЛАР. Бундан ташқари бригада ва звенолар хўжалик ҳисоби шартномасига биноан пландан ташқари етиштирилган маҳсулотнинг 30 процентдан 60 процент қисмигача пул ёки натура тарзида олдилар. Масалан, Эркин Эргашев бошлиқ звено аъзолари ҳар меҳнат кунига 1 сўмдан пул ва 1,9 килограммдан картошка, Исмоил Тўлаганов звеноси аъзолари эса 1 сўм 10 тийиндан пул ва 3 килограммдан картошка устама мукофот олдилар. Жами 33 звенодан 24 таси қўшимча мукофот олди.

Бухгалтеримизнинг ҳисобига қараганда колхозимиз аъзоларининг ўртача ойлик иш ҳақи 95 сўмга етипти. Бу ўртачаси! Ойига 150—200 сўмга етказиб даромад қилаётган азаматларимиз оз эмас.

Ҳалол меҳнати туфайли колхозчиларимиз яхши ейиш-ичиш ва яхши кийинишдан ташқари телевизор, гилам ва бошқа шу сингари маданий моллар сотиб олиш, данғиллама уй қуриш қурбига ҳам эга бўлиб қолдилар.

ҲОЗИРГИ колхозчини 10—15 йил бурунги колхозчи билан тенглаштириб бўлмайди. Аксарият кўпчилик колхозчилар уйига кирсангиз олдинги киртовчаси ўрнида шифонер, нонқутиси ўрнида буфет, жомашов ўрнида кир ювиш машинаси, потефон ўрнида радиоприёмник ва телевизор, сандиқ ўрнида шкаф ва жовонлар, қора ўчоқ ўрнида газ комфоркаси кўрасиз. Қорачироқ-ку осор-атиқа бўлиб қолди...

— Фидокорона меҳнатининг ҳузурли маҳсулини тотаётган, бадастур турмуш кечираётган, меҳнати туфайли юрт ўртасида обрў-эътибор қозонаётганлар кўплигини айтмайсизми! Исоғ аканинг қизи Мунаварни кўринг. Яқингинада сигирлар оёғи остида уймаланиб юрган қизча, мана икки йилдан бери бутун республикага илғор сут соғувчи сифатида танилди. У Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати — колхозчилар, қишлоғимиз аҳолиси номидан давлат ишларини ҳал қилишда иштирок этаяпти. Ёки Ғуломмаҳмут акамни олинг. Ишбилармон деҳқонлиги, коллектив хўжаликка узоқ йиллар ибратли раҳбарлик қилганлиги учун Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган юксак мукофотга сазовор бўлди. У киши Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси, юртга таниқли, эътиборли одам.

Колхозчилардан область, район ва қишлоқ Советининг депутатлари кўп.

БАДАВЛАТ, БАХТИЁР ОИЛАЛАР

Ҳурматли газетхон! Юринг, қишлоқ оралаб колхозчилар хонадонига ҳам меҳмон бўлайлик.

Эшигида «Волга» турган бу хонадон соҳиби ким экан?

Ичкарига кирар эканмиз, кўпхонали уйларнинг катталиги, ҳовлида чуввос кўтариб юрган болаларнинг кўплигидан завқланиб:

— Оилангиз ҳийла каттага ўхшайди-я, Суннат ака? — дедик соҳиби хонадонга.

— Ҳа, лофи билан айтганда, бир маҳаллага яқинлашиб қолдик, — кулди Суннат ака, — шу зайилда ўзимиздан кўпаяверадиган бўлсак яқин йилда колхозни ўзимиз эгаллайдиганга ўхшаймиз. Ўзимиз ҳам бу йил годовой отчётда 5 минг сўмдан зиёд пул, бир йилгача ейишимизга етиб ортадиган картошка, сабзавот, мева олибмиз-а.

— Оилангизда неча киши?

— Бир чеккадан айтмасам, ҳисобдан адашиб кетаман: ўша сизларни уйга таклиф қилган бизнинг аёлимиз, Ҳури опангиз бўладилар. 12 ўғил-қизимиз, 21 неварамиз бор. Умри узоқ бўлсин, ҳаммаси ҳаёт, ёмон болалар эмас. Тўнғичимиз Баҳридин етти, ундан кейинги қизимиз Ҳукмихондан беш набирамиз бор. Куёвларимиз ҳам шу қишлоқлик, колхозда ишлашади. Бош ўғлимиз Сайдулла тўрт болалик бўлди. У ҳам хотини билан бирга колхозда ишлайди. Бу йил институтни битириб, агроном бўлди. Мана бу Файзуллавой механизатор хотини Ноибахон ясли мудираси. Бундан кичигимиз қиз — Зироат, уни ҳам узатганмиз. Шу колхозда ишлайди, эри муаллим. Кичигимиз Жамол — қишлоқ хўжалик институтида ўқийди, бу йил битиради. Ундан кичиги Жалил колхоз касалхонасида фельдшер. Ундан кичигимиз Ортиқ армияда хизмат қилаяпти. Ундан кейин тўрт қизимиз бор, уларнинг каттаси 9-синфда, кенжамиз Маликахон 4- синфда. Болалар улғайган, ҳаммаси ўз йўлини топиб олди. Меҳнатдан қочадиган, соягарлар йўқ. Бир йилда беш киши колхозда салкам 2 минг меҳнат куни ишлаймиз, мажбуриятимизни ошириб бажарганимиз учун 500 сўмга яқин мукофот олдик.

— Колхозда ишлаб камлик кўраётганимиз йўқ, рўшнолик кўраяпмиз. Эски томни бузиб ҳаммамиз бемалол сиғадиган участка қуриб олдик. Ўзидан кўпайиб қолганидан кейин Сайдуллага ҳам алоҳида участка қилиб бердик. Орттирганимиздан машина сотиб олдик. Шулар кейинги ўн йилда бўлди. Ишлаган тишлайдиган, колхозчига барол боқадиган замон келди ука...

Колхозда ҳоли-қудрат жонбозлик кўрсатиб ишлаш, фан ютуқлари ва илғорлар тажрибасини дастур қилиб олиб, механизацияга таяниб ҳар бир гектар ердан халққа имкони борича кўпроқ неъмат етиштириб бериш колхозчилар қўлини баланд қилмоқда, унинг турмушига файз, қишлоғи кўркига кўрк қўшмоқда. Колхозчилар ўз бойлиги ва бахтини ҳалол ва фидокорона меҳнати орқасида топдилар.

Зокир ИСРОИЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

Газ — жонни роҳати экан, — дейди К. Маркс номли колхоз аъзоси Лутфи Салимова.

Суратда 12 фарзанд, 21 неварали Суннат ака ва Ҳурмат опа оиласи билан.
А. Абалян фотолари.

ДИЛИНГИЗ ҚУВОНАДИ

● 1924 йили қишлоқда битта ҳам врач йўқ эди. Ҳозир турли ихтисосдаги юқори малакали врачлари бўлган қишлоқ касалхонаси, туғруқхона, колхозларнинг ҳар қайси участкасида биттадан фельдшерлик-акушерлик пункти, катта аптека, қишлоқ аҳолиси соғлиғини муҳофаза қилиш хизматида ҳозир яна битта аптека қурилаяпти.

● 1924 йили қишлоқда иккита қизил чойхонагина маданий-оқартув муассаси ҳисобланарди. Ҳозир бу ерда тўққизта колхоз чойхонаси, учта ҳашаматли клуб, икки радиоузель, учта қишки ва учта ёзги кинотеатр бор.

● 1930 йилларгача бир ғалтак ип ёки бир кийим чит учун юнусободликлар шаҳарга тушишга мажбур эдилар. Ҳозир эса, қишлоқнинг ўзида ўндан зиёд турли хил магазин, катта ошхона ва нонвойхона бор.

Тошкент янгиликлари

САЛОМАТЛИК УНИВЕРСИТЕТИ

Яқинда 10-шаҳар касалхона поликлиника ходимларининг ташаббуси билан пойтахтимиздаги Карл Маркс номли маҳаллада медицина пункти ташкил этилди. Зарур асбоб-ускуналар билан жиҳозланган бу медпункт жамоатчилик асосида ишлайди. Беморларни қабул қилиш, тез ёрдам кўрсатиш учун махсус медицина врачлари ажратилган.

Шунингдек, поликлиниканинг терапия, невропотология, эндокринология ҳамда кўз, қулоқ, томоқ касалликлари бўйича мутахассис врачлари ҳам асосий иш вақтлари тамом бўлгач, медпунктга келиб беморларни қабул қиладилар, уларга турли маслаҳатлар берадилар.

Бундан ташқари маҳалладаги ўқитувчилар уйида саломатлик университети ҳам ташкил этилган. Бу ерда медицина темаларида суҳбат ва лекциялар ўқилаётир. Университетнинг биринчи машғулотида доцент Н. Раҳимов «Овқатланишда режимнинг роли» деган темада суҳбат ўтказди.

М. ЗАРИПОВ.

ТАДҚИҚОТГА МУКОФОТ

Бутуниттифоқ Халқ Хўжалиги Ютуқлари Виставкасининг химия ютуқлари бўлимида ҳозир кўпгина экспонат намойиш қилиняпти. Тошкент Политехника институти полимерлар проблемаси лабораториясида тайёрланган макет ҳам виставкага келган кишиларда катта қизиқиш уйғотмоқда.

Ҳақиқатан ҳам ғўза баргидан лимон кислотаси ажратиб олиш технологияси кўрсатиб берилган бу экспонат анча мураккабдир. Бу тадқиқот халқ хўжалигига катта фойда келтиради.

Виставка комитети лаборатория олимларининг мазкур қимматли тадқиқотига юксак баҳо берди. Комитет Тошкент Политехника институтини виставканинг иккинчи даражали дипломи билан мукофотлади. Илмий ишнинг ижодкорлари эса виставканинг кумуш ва бронза медаллари билан тақдирландилар.

А. АБДУВАЛИЕВ.

ЯНГИ КАФЕДРА

Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтида яқинда «Чорвачилик фермаларини механизациялаш» деган янги кафедра иш бошлади. Кафедра малакали инженер-механизатор кадрлар тайёрлайди.

Ҳозир кафедра ўқитилаётган курслар юзасидан методик қўлланмалар тайёрлашга киришди. Шунингдек, лаборатория ишлари бўйича методик тавсияномалар ишлаб чиқилади.

Келгуси йилдан бошлаб кафедра чорвачилик фермаларини механизациялаш соҳасида тўпланган бой тажрибаларни умумлаштиришга киришади. Бундан ташқари кўпгина хўжаликлардаги чорвачилик фермаларини механизациялашда ҳам кафедранинг амалий ёрдами катта бўлади.

А. АБДУКАРИМОВ.

ФОТОАППАРАТ БИЛАН 30 ЙИЛ

Умрида қаҳрамонлик кўрсатмаган одамлар бор. Шундай бўлса ҳам уларнинг саховатли қалби бизни қойил қолдиради. Меҳнатга чексиз муҳаббат, ўз севимли касбига олижаноблик билан ҳалол хизмат қилиш бундай одамларнинг зийнати бўлиб қолган. Ўзбекистон телеграф агентлигининг фотомухбири Қўчқор Розиқов ҳақида ҳам худди шундай дейиш мумкин. ЎзТАГ коллективи унинг эллик ёшга тўлиши муносибати билан юбилейини нишонламоқда.

Тошкентлик бир қоровулнинг ўғли Қўчқор 1933 йилда республика «Қизил Ўзбекистон» газетасининг остонасидан илк бор хатлаганида ўсмир эди. У ўзининг меҳнат биографиясини хат ташувчилик вазифасидан бошлади. Аммо у тез орада редакциядагиларнинг назарига кириб, республика қурултойида қатнашувчи илғорларнинг суратини олиб келиш тўғрисида биринчи марта муҳим топшириқ олди. Қўчқор Розиқов ўша қизиқ ҳодисани эслаб бундай дейди:

— У вақтларда мен фотомухбирлик нималигини тузук тушунмас эдим. Суратга олинадиган нуқтани танлаб, аппаратни тўғриладим-да, ричагини босдим. Нима бўпти денг? Икки кундан кейин қарасам, ўзим олган тўртта расм газетанинг биринчи саҳифасида чиқиб турибди. Қанчалик қувонганимни айтмайсизми!

Аппарат билан ўттиз бир йилдан буён Ўзбекистонни кезиб юриш чакана иш эмас. Қўчқор шу давр ичида олган ҳамма суратларни бир жойга тўпласак, Ўзбекистон меҳнаткашлари сув, пахта, бахтли ҳаёт учун олиб борган улуғ жангларнинг тўлқинлантирувчи йилномаси ҳосил бўлади.

Қ. Розиқов ижодидаги қимматли фазилат шуки, у тинмай изланди. Пахта далаларидаги кўпгина қаҳрамонлар — Турсуной Охунова, унинг синглиси Инобат, мамлакатнинг ажойиб механизаторлари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Валентин Тюпко ва Жавод Кўчиев билан бизни биринчи марта таништирган киши ҳам Қўчқор бўлди.

Эллик ёш — бир инсоннинг ярим умри. Ўзбекистон журналистлар союзининг аъзоси Қўчқор шунинг учдан икки қисмини репортажга бағишлади. Ҳали бир талай мароқли ишлар қилади у. Қалби йигитлардек навқирон дўстимизга ўттиз бир йил муқаддам ўзи қадам босиб келган журналистика йўлидан толмай бораверишини, коммунизм бинокорлари ҳақидаги янги фотоҳикоялар билан газетхонларимизни хурсанд қила беришини тилаймиз.

Георгий КИРХАДЖИ.

Тошкент яқинида Ўрта Осиё ва Қозоғистон мотоциклчиларининг биринчилиги бошланди. Ўзбекистон ДОСААФ автомотоклуби мукофоти учун командалар стартга чиқдилар. Суратда: мотоциклчилар трассада.

Б. Мазур фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Янги шеърлар

ИЖОД

Ҳамид ҒУЛОМ

Машинамиз тошларда қалқиб,
Чиқиб келди сайхон япангга.
Сахий қуёш нурида балқиб,
Гўё чексиз пушти аланга —
Шафтолизор кўринди.
Дара —
Номи билан таниғлиқ —
Чорвоқ.
Тўрт тарафда улуғ манзара,
Тоғлар юксак,
ўрамлар порлоқ.
Атрофларда жаннат қишлоқлар:
Хўжакентдан ўтсангиз —
Хумсон;
Ўриказорлар, жарлар,
ўтлоқлар—
Тепасида — Бурчмулла,
Чимён.
Ажаб даврон!
Кулбалар битиб,
Тирмашибди тоққа оқ уйлар.
Давр хаёлни ҳақиқат этиб,
Туғдиради янгича ўйлар.
Алқисса,
биз Чорвоққа келдик, —
Афсонавий улкан иншоот.
Пастга, тошқин сувга эгилдик:
Дарё бўлиб қайнарди ҳаёт.
Ҳали тўғон кўтармаган қад,
Ҳали денгиз бўлмаган пайдо;
Бунда ҳоким тинимсиз меҳнат,
Гулдуросдан уйғоқ табиат,
Истиқболнинг ёрқин жилоси
Ва ҳокимдир янги бир дунё —
Алп инсоннинг орзу дунёси,
Яратишнинг мангу дунёси.
Келажакка ишонган авлод —
Ғайратига боқиб бир нафас,
Қалбимга ўт ташлади ҳавас:
Мана бундоғ бўлибди ижод!
Ҳа, қонилдим. Хаёлим тинди.
Шовқин, тўзон чекиниб буткул,
Кўз олдимда яшнади энди
Бир водийки, чароғон, гулгун.
Азим тўғон ҳалқумларидан
Шалолалар мағрур отилар,
Мовий денгиз тўлқинларидан
Ёзилади кўкка сатрлар:
ГЭС гурлайди.
Тоғлар бағрига
Сочилган лаъл —
ҳисобсиз чироқ.
Қанча-қанча шоир шеърига
Мавзу бўлиб киради Чорвоқ.
Чорвоқ, Чорвоқ!
Сен янги дунё
Меъморидай моҳир ишлардинг,
Қўлларимдан тутиб,
раҳнамо,
Мени чўққи сари бошладинг.

Чорвоқ. 1964 йил.

ШАҲРИМ КУЙЛАРИ

Янгра, янгра,
Янгра дилдан
Шаҳрим куйлари.
Гулшан каби
Гўзал, қайноқ
Кўча-куйлари.
Офтоб мисол
Яшнаб турар
Кўркам уйлари.
Оромижон
боғ, хиёбон,
анҳор бўйлари.
Янгра, янгра
жондан азиз
Тошкент куйлари.
Чилонзордан
Дўрмонгача
азим кўркинг бор,
Сенга ошиқ
бўлиб келган
гўзал навбаҳор.
О, гўзалим
кенг оламга
дўстлик йўлинг бор,
шу дўстликнинг
қадрин билган
Иссиқ қўлинг бор.
Янгра, янгра
жондан азиз
Шаҳрим куйлари,
Тошкент куйлари.

НАЗАРМАТ.

ГУЛЛАРИМ

Яна. баҳор, наврўзи олам...
Яна меҳрим тортдингиз, гуллар,
Атрингизни тарайди еллар.
Тутқаздингиз қўлимга қалам
Яна жўшди шеърий ҳаяжон,
Тоғдан тушган шалоласимон.
Сайқал бериб чаман боғимга
Гилос каби ёниб турасиз,
Тонг ишқига қониб турасиз,
Ёлқин сочиб елда байроқдай:
О, гулларим, қалбни этиб ром,
Мунча ишқим тортасиз мудом!
Майин еллар ўйнашган чоғда
Шўх рақсга тушасиз гоҳи.
Тоғ ортидан ташлаб нигоҳин
Қуёш чиқар товланиб чўғдай,
Шошилади сизга етгали,
Зар нурини ҳадя этгали,
Қани айтинг, бунча латофат,
Гўзалликни олдингиз қайдан,
Қайси боғдан, қайси чамандан?
Ажиб ҳусн, шунча назокат
Нафосатни ким берди сизга,
Камолатни ким берди сизга?
Шу сиздаги бебаҳо чирой
Меҳнатимдан, маржон
теримдан.
Нақш олгансиз она-еримдан
Малоҳатга нақадар бойсиз,
Ой, гулларим, атргулларим,
Кўркингиздан ранг олди
шеърим.

Ашурали АҲМЕДОВ.

ШАХМАТ

УЗБЕКИСТОН БИРИНЧИЛИГИ УЧУН

Ҳозир давом этаётган республика XXIX чемпионати қатнашчиларининг деярлик ярми бундай мусобақаларда биринчи марта иштирок этмоқда. Бунга асосий сабаб ҳамма областларга ҳам ўрин берилганидадир. Бир томондан бу яхши-я, лекин иккинчи томондан мусобақага «иккинчи эшелон»га тааллуқли шахматчиларнинг беозоргина кириб олиш хавфи туғилади. Аввалгидек, республика ярим финалини ўтказиш мақсадга мувофиқдир.

Беш тури якунланган ушбу чемпионатда икки спорт мастери, олти мастерликка кандидат ва тўққиз биринчи разрядли шахматчи қатнашмоқда. Уларнинг ярмисини пойтахт вакиллари ташкил этади.

Ўзбекистоннинг бир неча марта чемпиони спорт мастери А. Грушевскийнинг ҳозирча унча «мазаси» йўқ. Ҳаваскорлар бунга ҳам кўникиб қолишган: унга ишонишади, аввалари бўлганидек бу гал ҳам у кейинги партияларда ўз маҳоратини намойиш қилиш имкониятига эга, деган умиддалар. Бунинг акси чемпионатнинг энг ёш қатнашчилари мастерликка кандидат М. Рудерфер ва чирчиқлик биринчи разрядли У. Ибодуллаев учрашувларида намоён бўляпти. Етакчи шахматчиларимиз сафи ана шундай қобилиятли ёшлар ҳисобига кўпайса ким қувонмайди, дейсиз.

Республика шахмат марофонининг биринчи беш турида олдинга ўтиб олган бу ёшлар билан ҳозирча фақат тажрибали мастерликка кандидат пойтахт чемпиони М. Мухин рақобатлашмоқда. Мухин 4 имкониятдан 4 очко, Рудерфер 5 имкониятдан 4 очкога, Ибодуллаев эса 4 имкониятда 3.5 очкога эга бўлиб пешқадамлик қилишмоқда. Ҳали мусобақанинг учдан икки қисми ўйналгани йўқ. Бошқа қатнашчиларнинг ҳам ўз маҳоратларини намойиш қилиши учун вақт етарли.

Мусобақа шартига кўра биринчи икки ўринни эгаллаганлар СССР шахмат биринчилигининг ярим финалида қатнашадилар.

М. МУҲИТДИНОВ,
СССР спорт мастери.

ПАССАЖИРЛАР, СИЗЛАР УЧУН

● *Пойтахтимиз кўчаларида ғизиллаб юрган жажжи автобусларни кўргансиз. Улар ичига 9 киши жойлашади. Ригадан келтирилган бу автобуслар — ҳозир «Тошкент» меҳмонхонаси — Вокзал — Аэропорт маршрути бўйлаб қатнамоқда.*

● *Ҳозир ҳамшаҳарларимиз учун хизмат қилаётган «Волга» такси автомашиналари сони яна 110 тага кўпайди. Йил охиригача Иттифоқимиз марказидан яна 330 та «Волга» енгил машинаси келтирилади. «Москвич» ва «Победа» маркали такси машиналар эса қишлоқ аҳолиси учун хизмат қилади.*

● *Пассажирлар, сизлар учун яна бир қулайлик туғилмоқда. Энди эскирган автобуслар маршрутларга қўйилмайди, улар ўрнига ҳар бирига 52 тадан пассажир сиғадиган 400 та янги автобус келтирилмоқда. Янги автобусларнинг 120 таси ҳозироқ пойтахт кўчаларида қатнай бошлади.*

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

11 АПРЕЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.00—**Мойдодир** (болалар учун мультипликацион фильм). 17.25—**Мен—космос** (телевизион фильм). 17.35—**Телевизион янгиликлар**, 17.50 — **Чел эл кинохроникаси**, 18.00— **«Пахтакор (Тошкент) —«СКА» (Новосибирск) командалари ўртасида футбол.**

Ўзбек тилида: 18.45—**Мен қуёшга ошиқман** (Х. Шарипов поэмаси асосида композиция). 19.20—**Телевизион янгиликлар**, 19.35—**Қисса яшайди** (телевизион очерк). 19.45—**Иккинчи истеъдод** (Халқ филармонияси қатнашчилари концерти).

20.45—**Эшиттиришлар программаси.**

Рус тилида: 20.50—**Каркидон сув омбори қурувчилари учун концерт ва эшиттириш**, 21.35—**Қайсарнинг ром бўлиши** (телевизион бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА— 11/IV да **Масхарабозлар ва концерт бўлими**, 12/IV да кундуз **Этик кийган Мушук**, кечқурун **Аида.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА— 11/IV да **Ҳожи Каримнинг ойга саёҳати**, 12/IV да кундуз **Ишқинг билан**, кечқурун **Нодира.**

КИНО

Сен ҳақ бўлсанг—«ВАТАН» (эрталаб соат 11.45 минут кундуз 1 ярим, кеч 8 ярим ва 10 да), «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Велосипед ўргатувчилар—НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун), «ИСКРА» (кеч соат 10.25 минутда).

Яланғоч дипломат — НАВОИЙ номли (кундуз соат 1 ва кеч 5 яримда), «ИСКРА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Уч плюс икки (эрталаб соат 10 да ўзбек тилида), **Хуана Гальо** (кундуз 3.15 минут, кеч 5 ва 6.45 минутда)—«ВАТАН».

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

Бугун ва ҳар куни
СЕМЕН РУБАНОВ
қўл остида

ИЛЛЮЗИОН
аттракцион

ва янги программада
ЦИРК ТОМОШАЛАРИ

Кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

Якшанба куни 3 марта томоша кўрсатилади.

Кинофильмлар прокати
Ўзбекистон конторасининг
КИНОТЕАТРЛАР ЭКРАНИГА
ЯНГИ БАДИИЙ ВА ХУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР ЧИҚАРАДИ:

Сукунат

НОМЛИ ИККИ СЕРИЯЛИ КЕНГ ЭКРАНЛИ ФИЛЬМ.

Сценарий авторлари — **Ю. Бондарев, В. Басов.**

Режиссёр — **Владимир Басов.**

Оператор — **Т. Лебешев.**

Ролларда:

В. Коняев, Т. Мартинюк, Л. Лужина, Н. Величко, В. Емельянов, Н. Волков, Л. Гриценко, С. Плотников, В. Землянинин, В. Ломакин, Е. Лазарев, В. Сафонов, М. Ульянов, Л. Смирнова, И. Переверзевлар қатнашади.

«Мосфильм» киностудияси ишлаган.

Бир кўчали шаҳар

НОМЛИ КИНОПОВЕСТЬ.

Сценарий автори — **Дмитрий Холендро.**

Постановкачи режиссёр— **Я. Базелян.**

Оператор — **Я. Явурян.**

Ролларда:

Виктор Авдюшко, Николай Крючков, Павел Шпрингфельд, М. Логвинов, А. Константинова, Р. Гладунко, Е. Крючковлар қатнашади.

Ялта киностудияси ишлаган.

Бир жанжал тарихи

Сценарий автори ва режиссёр— **Александр Сцибор-Рильский.**

Оператор — **Ян Янчевский.**

Бош ролларда:

Збигнев, Цибульский, Александра Шленска, Поля Ракса, Барбара Кравтувналар қатнашади.

«Ритм» ижодий бирлашмаси ишлаган.

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

ТОЖИКИСТОН ҲАҚИДА ТЎРТ ҚЎШИҚ

Сценарий автори ва режиссёр— **Б. Кимёгаров.**

Бош оператор — **В. Байков.**

«Тожикфильм» киностудияси ишлаган.

УМР БЎЙИ

(рангли фильм)

Режиссёр — **Д. Дальский.**

Оператор — **Тунтаев.**

Фильм қишлоқ врачининг олижаноб меҳнатини тасвирлайди.

Куйбишев киностудияси ишлаган.

СОҒЛИҒИНГИЗ УЧУН

Сценарий автори — **М. Вепринский.**

Режиссёр — **С. Шульман.**

Совет медицинасининг ютуқлари ҳақида.

Киев илмий-оммабоп фильмлар киностудияси ишлаган.

СУВОРОВЧИЛАР

(рангли фильм)

Режиссёр — **А. Фернандес.**

Оператор — **Я. Местечкин.**

Киев суворовчилар билим юрти ҳақида.

Киев кинохроника студияси ишлаган.

АТЛАНТИКА ТРОПИКЛАРИДА

(рангли фильм)

Режиссёр-оператоер — **Г. Хнкоян.**

Жанубий Атлантикадаги совет балиқчилари ҳақида.

Литва киностудияси ишлаган.

ИЛМИЙ-ОММАБОП ФИЛЬМ

УЗОҚ МАМЛАКАТЛАРГА

(рангли фильм)

Режиссёр-оператор — **В. Гулин.**

«Маршал Говоров» теплоходининг Ғарбий Африкага сафари.

Ленинград кинохроника студияси ишлаган.

Кисловодская кўчаси, 7-линия, 3-уйда турувчи **Нурхон Обидхўжаеванинг,** Дўрмон қишлоқ советидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозида турувчи Абдуғаффор Абдужамиловдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент область, Калинин район халқ судида кўрилади.

Маннон Уйғур кўчаси, 380-а уйда турувчи **Жамила Расулевна Хўжаеванинг** Каттабоғ кўчаси, Чуқур кўприк тупик, 4-уйда турувчи. Риҳсивой Сиддиқович Юнусовдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

ЖАҲОН БЎЙЛАБ

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

ПОЛЬША ПАРТИЯ-ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ СССРГА ВИЗИТИ

КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг таклифига биноан, яқинда Польша Халқ Республикаси партия-ҳукумат делегацияси расмий дўстона визит билан СССРга келади. Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўрток Владислав Гомулка ва Польша Халқ Республикаси Министрлар Советининг раиси ўрток Юзеф Циранкевич делегацияга бошчилиқ қиладилар.

БИРМАДА САВДО-СОТИҚНИ НАЦИОНАЛИЗАЦИЯ ҚИЛИШ

РАНГУН, 9 апрель. (ТАСС). Бирма революцион кенгаши бугун бутун мамлакатдаги улгуржи мол омборларини, йирик магазинларни ва универмагларни национализация қилди.

Давлат радиоси мамлакатда саноат, шахталар ва меҳнат министри Тан Сеин бошчилигида махсус комитет тузилганлигини эълон қилди. Бу комитет компенсация тўлаш ва национализация қилинган магазинларга раҳбарлик қилишга боғлиқ бўлган масалалар билан шуғулланади.

ДЎСТ ХАЛҚЛАРГА ТАШАККУР

СОФИЯ, 9 апрель. (ТАСС). Яман Араб Республикасининг президенти маршал Абдулла Ассалол кеча кечқурун Болгария радиоси ва телевидениеси орқали гапириб, бундай деди: Биз СССР билан биргаликда революциямизни ҳимоя қилишга отланган ва империализм томонидан бошланган урушда бизга жуда катта ёрдам

АССАЛОЛНИНГ АЙТГАНЛАРИ

берган дўст халқларга миннатдорчилик изҳор қиламиз.

Болгария телеграф агентлиги хабар беради: Яман Араб Республикаси президенти империалистлар, аввало инглиз империализми шармандаларча мағлубиятга учраганлигига қарамай, ўз иғволарини давом эттирмоқдалар, деди. Аммо бунга қарамай, Жанубий Яман халқи, деб таъкидлади президент, мустамлакачилардан абадий озод бўладилар.

Яман Араб Республикасининг президенти яна бундай деди: Яман Араб Республикаси позитив бетарафлик, ҳар қандай турдаги ва формадаги империализмга қарши кураш каби, инсонни, унинг қаерда бўлиши ва қандай ирққа мансуб бўлишидан қатъий назар, озод қилиш каби, Яманга ёрдам берадиган социалистик мамлакатлар ва бошқа мамлакатлар билан самимий ҳамкорлик каби принципларга амал қилади. Жамиятимизни ваҳшиёна имом режими сарқитларидан халос қилиш ҳам, деди Ассалол, революциямизнинг принципларидан биридир.

СССРДАН МИННАТДОРМИЗ

КАТМАНДУ, 9 апрель. (ТАСС). 1963 йил 25 октябрдаги Совет-Непал қўшма ахборотига мувофиқ, 125 километр узунликдаги «Шарқ-Ғарб» йўли участкасини қуришда ва Бирганжда энг оддий қишлоқ хўжалик асбоблари ишлаб чиқарадиган завод қурилишида Совет Иттифоқининг текин ёрдам бериши тўғрисидаги икки битим имзоланди.

Тулси Гири ТАСС мухбири билан суҳбатда бундай деди: Бу битимларнинг имзоланиши Непал учун катта воқеадир. Биз самарали ёрдам кўрсатаётганлиги учун Совет Иттифоқидан ғоят миннатдормиз.

Партизанлар ҳаракат қилмоқдалар

Нью-Йорк. 9 апрель. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентлигининг мухбири ҳабар беради: Жанубий Вьетнам партизанлари кеча ҳукумат қўшинларининг Сайгондан 24 километр масофадаги таълим лагерини тор-мор қилдилар. Лагер гарнизони катта талафот кўрди: 28 киши ўлдирилди, 36 киши ярадор бўлди, 37 киши бедарак йўқолди. Партизанлар кўп қурол-яроғларни ўлжа олдилар.

ЧЕТ ЭЛЛАРДАН ҚИСҚА ХАБАРЛАР

✦ КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа совет жамиятлари иттифоқи кенгашининг аъзоси А. И. Аджубей бошчилигидаги «СССР — Франция» дўстлиги жамиятлари делегацияси Францияга келган эди. Франция Коммунистик партиясининг бош секретари Морис Торез А. И. Аджубейни қабул қилди. Суҳбат самимий, дўстона вазиятда ўтди.

✦ СССР давлат симфоник оркестри Осакада ўтказиладиган халқаро музика фестивалида қатнашиш учун Японияга келди. Оркестр рус классик ва совет композиторларининг асарларидан тузилган программа билан Осаканинг энг яхши «Фестивал холл» залида халқаро музика фестивалини бошлаб беради.

✦ Яман Араб Республикаси президенти, маршал Абдулла Ассалол бошчилигида расмий дўстлик визити билан меҳмон бўлиб турган Яман Араб Республикаси делегацияси Болгариядан жўнаб кетди.

✦ Яқинда парламентга ўтказиладиган сайловларда лейбористлар партиясининг ғалаба қозонишга бўлган умиди ортиб бормоқда. «Дейли мейл» газетаси, 2 апрелдан 5 апрелгача Англиянинг ҳамма қисмида жамоатчилик фикрини сўраб билиш натижаларига қараб шундай хулосага келди. Саволларга жавоб қайтарган кишиларнинг 49,6 проценти лейбористлар партиясини ва атиги 39,7 проценти консерваторларни ёқлади.

✦ Осакада (Япония) 6-халқаро савдо ярмаркаси очилди. Бу ярмаркада жаҳондаги 32 мамлакатдан, шу жумладан бир қанча социалистик мамлакатлардан 3500 фирма ва компания қатнашади.

✦ Ғарбий Германиянинг Шимолий Рейн — Вестфалия ўлкасида бундесвер ва НАТОнинг Динслакена районида полигони қурилишига қарши норозилик ҳаракати кенгайиб бормоқда. Бу полигон Рейн — Рур областида энг йирик полигон бўлади. Шимолий Рейн — Вестфалия ўлкасидаги жамоат ташкилотлари, бир қанча шаҳарлар маъмурларининг вакиллари, Ғарбий Германия касаба союзлари бирлашмаси, саноат корхоналарининг коллективлари норозилик ҳаракатида актив қатнашмоқдалар. Улар аҳолининг кўнгил очиб ҳордиқ дам оладиган жойи бўлган Динслакена райони бундесвер ва НАТО қўмондонлигининг стратегия планларидан чиқариб ташлансин, деб талаб қилмоқдалар.

✦ «Юманите» газетаси хабар беради: Лиссабонда салазарчи «судьялар» коммунистлардан яна уч кишини турли муддатлар билан турма жазосига ҳукм қилдилар. Улар «қўпорувчилик пропагандаси» олиб боришда ва яширин шароитда бўлган Португалия Коммунистик партиясига мансуб бўлишда айбланадилар.

✦ Манилада СЕАТО ҳарбий маслаҳатчиларининг икки кунлик конференцияси очилди. Конференцияда Австралия, Англия, Франция, Янги Зеландия, Покистон, Филиппин, Таиланд ва Қўшма Штатларнинг вакиллари қатнашмоқда. Хабар беришларича, СЕАТО ҳарбий маслаҳатчилари Франциянинг Хитой Халқ Республикасини таниши, Малайзия тузилиши муносабати билан рўй берган танглик каби масалаларни ва бошқа масалаларни муҳокама қиладилар.

(ТАСС).

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентских промышленного и сельского областных комитетов КП Узбекистана, Ташкентского горкома КП Узбекистана, промышленного, сельского областных и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: редактор — 29004. Редактор ўринбосари — 25885. Масъул секретарь — 34808. Идеология бўлими — 31936. Саноат ишлаб чиқариши ва партия ишлари бўлими — 33786. Қурилиш ва партия ишлари бўлими — 33786. Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши ва партия ишлари бўлими — 29040. Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — 26232. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлими — 28761. Ахборот ва спорт бўлими — 33786. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 34048. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 30249 дан 30258 гача.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 05412. Индекс 64695. Нашр. №1731.